

Diakoniatoimikunnan jäsenet Tatjana Ratilainen sekä Seppo Salmi ja toimikunnan puheenjohtaja diakoni Pekka Tuppurainen edustivat Jyväskylän ortodoksisesta seurakuntaa Valamossa järjestetyllä Auttamisen eväät -kurssilla syyskuun alussa.

Auttamiselle eväitä Valamosta

Kansalaisten hätä näkyy jo Suomen ortodoksisessa kirkossakin.

- Koemme itsemme voimattomiksi auttaa kaikkia tarvitsevia.

- Luterilaisilla seurakunnilla on ihan toiset voimavarat ja rahat tehdä diakoniatyötä.

- Mitä tehdä, kun seurakuntalainen soittaa ja uhkaa tehdä itsemurhan?

Näitä kysymyksiä ja kymmeniä muita kävivät läpi Valamossa kokoontuneet itäsuomalaiset seurakuntalaiset Auttamisen eväät -kurssilla. Kurssin tarkoituksena on auttaa seurakuntia organisoimaan entistä paremmin vapaaehtoistyönsä ja saattaa käyntiin diakoniatyö toden teolla.

Kurssin veti vapaaehtoistyön veteraani Otto Balagurin Helsingin ortodoksisesta seurakunnasta.

- Olemme nyt Kirkon murroskohdassa. Diakonian on pakko ryhtyä organisoitumaan. Sille on osoitettava resursseja ja riihikuivaa rahaa. Jos ajatellaan löyhästi,

että diakonia kuuluu kaikille, se jää levälleen eikä mitään ehkä tapahdukaan, Otto Balagurin listasi.

Balagurin kertoi elävästi, kuinka itä-helsinkiläiset seurakuntalaiset saivat itselleen seurakuntakeskuksen sekä lopulta kirkonkin uutteran vapaaehtoistyön avulla. Aloitetta oli yritetty tehdä emäseurakunnalle useaan otteeseen. Lopulta aika tuli aloitteelle kypsäksi.

Balagurin on myös vastannut Terhokodin vapaaehtoistyöstä.

Alustusten ongelma kuitenkin oli se, että Valamon kurssilaiset olivat Karjalan hiippakunnan seurakunnista, joista osa on todella pieniä. Esimerkiksi Balagurinin lanseeraamia pääsykokeita vapaaehtoistyötekijöille ei oikein voi järjestää.

- Mitään erityistä ryntäystä vapaaehtoistyöhön ei ole havaittavissa, joku tuumasi hieman sarkastisesti.

Mikkeliläiset sen sijaan ajattelivat positiivisesti:

- Ainakin se meillä Mikkelissä on hyvää, että pääsemme tähän puhtaalta pöydältä.

Maija Nousiainen Pielavedeltä muistutti, että koko Itä-Suomi on vapaan puodotuksen vallassa. Sama näkyy seurakunnissakin.

Lisäksi kurssilaiset panivat yhdessä merkkeille, että kaikkein avuttomien autettava on sellainen, joka on uusi yhteiskunnan pudokas – ehkä korkeasti koulutettu, joka ei ole tottunut kysymään apua sen enempää seurakunnasta kuin kunnan sosiaalitoimistosta.

Kurssilaiset tulivat siihen tulokseen, että vapaaehtoiseenkin diakoniatyöhön osallistujille on saatava työrooli. Työrooli suojaa ihmistä esimerkiksi siitä, että hän ei ota asiakkaiden ongelmia totaalisesti oman nahkansa alle eikä loukkaannu tai provosoidu, vaikka toinen hädässään käyttäytyisikin huonosti tai jopa hyökkäävästi.

Liian empaattinen auttaja, joka uupuu auttamisen alle, ei auta ketään. Balagurin otti kurssilla esille psykoterapeutti ja työnhaja Leena Nissisen kirjoittaman kirjan: Auttamisen rajoilla. Myötätuntopuupumuksen synty ja ehkäisy.

Kirjan mukaan kaikki auttajat ovat jossain määrin myötätuntopuupumuksen riskissä.

Karjalan hiippakunnan diakoniatyön jaostolta on tulossa diakoniatyön käsikirja, josta enemmän Solean tulevissa numeroissa.

Kurssin annin kiteytti tuusniemeläinen Risto Heiskanen:

- Nämä ovat pieniä askeleita. Ehkä aluksi voisi vaikka viedä naapurin saunan.

Pia Valkonen

Solealta

Mistä pahat pojat tulevat?

Olemme siirtyneet kirkkovuodessa Kristuksen syntymää edeltävään paaston aikaan. Vietämme 21. marraskuuta Jumalansyntyttäjän Neitsen Marian temppeliin käymisen juhlaa. Lausumme: ”Kristus syntyy, kiittäkää! Kristus taivaasta vastaan ottakaa! Kristus maan päällä, yletkää korkeuteen! Veisatkoon Herralle koko maa ja ihmiset riemuiten ylistäkööt Häntä, sillä Hän on kunnioitettu!”

Jokaisen virkkeen lopussa oleva huutoimerkki tuo etemme painokkaan käskyn, kehotuksen, huudatuksen tai toivomuksen.

Me itse kukin omien kykyjemme mukaan päätämme, mitä Jumalan Pojan syntymä maailmaan merkitsee.

Kun maailmaan syntyy uusi lapsi, meidän jokaisen mielessä on lämpimiä ajatuksia. Toivomme ja rukoilemme, että uusi lapsi saisi hyvän elämän. Vanhemmat ensimmäisinä antavat lapselle tärkeän elämän suunnan. Aikaa myöten lapsen elinpiiri laajenee.

Ensimmäisten elinvuosien tapahtumat muovaavat lapsen elämää pitkälle tulevaisuuteen. Jo kolmen neljän vuoden iässä lapselle alkaa kehittyä omatunto, jonka avulla hän päättää, mitä hän ympäröivästä yhteisöstä ottaa elämänsä kulmakiviksi. Jokainen ihminen koko elämänsä ajan omantuntonsa avulla ratkaisee, mitä tekee: hyvää vai pahaa.

Kaksi sanaa - Jokela ja Kauhajoki - herättävät meissä kaikissa voimakkaita tunteita. Kahden nuoren miehen tekemät joukkomurhat liittyvät Jokelan ja Kauhajoen kouluihin. Mitä nuorten miesten ajatuksissa liikkuu, kun he surmasivat?

Meillä on tuhat kysymystä, mutta ei yhtään oikeaa vastausta. Kahden nuoren miehen vanhemmilla on suuri tuska, kun he miettivät, mikä meni poikien kasvatuksessa väärin. Kahdelle nuorelle miehelle, kuten meille jokaiselle, on syntynyt omatunto varhaislapsuudessa. Näin ollen kukaan toinen ei voi vastata toisen tekemisistä, eivät näidenkään nuorukaisten vanhemmat.

Minua ahdistavat tilastot, eivät toteutuneet vaan toteutumattomat, tulevat. Kun seuraava miljoona lasta syntyy maailmaan, tiedän, että jostain tulee koulu- ja/tai työpaikkakiusaaja, jostakin murhaaja, jostakin työtön tai menestyvä professori, joku alkaa käyttää huumeita ja joku alkaa pyyteettömästi auttaa kaikkia näitä hädänalaisia. Luetteloa voisi jatkaa loputtomiin.

Hyvät asiat antavat iloa, pahat ahdistavat. Taas totean: kysymyksiä on tuhansia, mutta ei yhtään oikeaa vastausta.

Hyvien asioiden kanssa on hyvä elää, mutta pahat asiat tuovat toivottomuutta. Mitä voimme tehdä? Pyhä Antonios Suuri sanoo: ”Me pyrimme parantamaan ruumiin vaivat, ettemme joutuisi lähimmäistemme pilkan kohteeksi. Paljon tärkeämpää on pyrkiä parantamaan sielun himot, ettei meitä havaitaisi arvottomiksi ja naurettaviksi Jumalan kasvojen edessä, mistä meidät tuomitaan.

Koska olemme oman itsemme herroja, on omassa vallassamme olla lankeamatta, kun himot viettelevät meitä pahoihin tekoihin. Jos siis haluamme, voimme elää Jumalan tahdon mukaan. Kukaan ei voi milloinkaan pakottaa meitä tekemään vasten tahtoaamme mitään pahaa. Näin kilvoitellessamme meistä kehittyä Jumalalle kelpollisia ihmisiä ja elämme kuin enkelit taivaissa.”

Pyhä Antonios Suuri puhuu ihmisen vapaasta tahdosta, kun hän viittaa Mooseksen ensimmäiseen kirjaan. Jumala sanoi aikojen alussa ihmiselle: ”Saat vapaasti syödä kaikista puutarhan puista. Vain siitä puusta, joka antaa tiedon hyvästä ja pahasta, älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä syöt, olet kuoleman oma” (1. Moos. 2: 16 - 17).

Koska Jumala teki Adamista ja Eevasta inhimillisiä olentoja, ei robotteja, heillä oli vapaa tahto valita hyvän ja pahan välillä. Adam ja Eeva valitsivat hyvän ja pahan välillä. Paha voitti, kun he söivät kielletystä puusta (1. Moos. 3: 6).

Mistä pahat pojat tulevat? Ei Raamattu eivätkä monet pyhien isien kirjoitukset ole antaneet minulle vastausta kysymykseeni. Hieman kynnisesti voin sanoa: näin on ja näin tulee aina olemaan. Tärkeintä on rukoilla sekä hyväntekijöiden että pahantekijöiden puolesta. Muistettava on, ettemme alkaisi vihata pahantekijöitä, sillä silloin meistäkin tulee pahantekijöitä.

Maailman murheita miettiessämme sanokaamme Jeesuksen Kristuksen sanoin: ”Teille on opetettu: Silmä silmästä, hammas hampaasta. Mutta minä sanon teille: älkää tehkö vastarintaa. Jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle vasenkin” (Matt. 5: 38 - 39).

Kristuksen sanoissa on pohdittavaa, sillä yleisen ja hyväksytyyn oikeuskäytännön mukaan jokaisella on oikeus puolustautua väkivaltaa vastaan. Samoin kansakunta ja valtiot puolustautuvat, jos vihollinen hyökkää.

Hyvän ja pahan välinen taistelu ei pääty ennen kuin tapahtuu Kristuksen toinen tuleminen. Pyhä apostoli Paavali sanoo: ”Kun kerran kuolema sai alkunsa ihmisestä, samoin kuolleen ylösnousemus on alkanut ihmisestä. Sillä niin kuin kaikki ihmiset Adamista osallisina kuolevat, niin myös kaikki Kristuksesta osallisina tehdään eläviksi, jokainen vuorollaan: esikoisena Kristus ja sen jälkeen Kristuksen omat, kun hän tulee” (1. Kor. 15: 21 - 23).

En ole vielä löytänyt vastausta miksi maailmassa on väkivaltaa. Usko ylösnousemukseen kuitenkin antaa myönteisen toivon. Pyhä apostoli Paavali sanoo: ”Ensimmäinen ihminen on maallinen, maasta lähtöisin, toinen ihminen on taivaasta. Millainen tuo maallinen ihminen oli, sellaisia ovat kaikki maalliset ihmiset, ja millainen tuo taivaallinen ihminen on, sellaisia tulevat olemaan taivaalliset ihmiset. Ja niin kuin me nyt olemme maallisen ihmisen kaltaisia, niin me tulemme kerran taivaallisen ihmisen kaltaiseksi” (1. Kor. 15: 47 - 49).

isä Johannes Hätinen

”Ei mikään ole niin jännittävää ja hauskaa kuin helmenpyynti, eikä missään tarvita onnea niin runsain annoksin.” K.M.Wallenius, Vanhat kalajumalat.

HELMEN HOHTOA JA PYYNTIHISTORIAA - Metsästysmuseum vierailee kirkkomuseossa 22.10.2008 - 29.3.2009

Esipaimenen palsta

Luottamus syntyy avoimuudesta

Yksityisyyden suoja ja teknologian kehitys eivät ole toisiaan poissulkevia. Valvontakamerat, biometriset passit, paikannuslaitteet ja dna-näytteet voidaan helposti tulkita keksinnöiksi, jotka uhkaavat yksityisyyden suoja. Oikein käytettynä ne ovat kuitenkin hyviä välineitä yhteisömme henkisen ja moraalisen tilan analysoimisessa.

Paljon parjattu internet on paitsi informaation valtameri, myös jokaisen kansalaisen kanava kertoa ongelmista ja ehkä myös varottaa muita havaitsemastamme turvallisuuskahasta.

Teknologian kehitys ei ole kuitenkaan vain hyvinvoinnin voittokulkua. Sillä on myös yhä erikoisempia varjopuolia. Yksi tällainen on riskinoton minimoiminen harhakuvaa. Esimerkiksi sopii vaikka ruoka-aineissa olevien mikrobien, bakteerien ja rasvojen poistaminen.

Prosessi on mennyt äärimmäisyyteen, jossa olemme luovuttaneet oman vastuumme terveellisestä ravinnosta ”objektiivisiin”, mutta epäilyttäviin käsiin.

Kuka on lopulta vastuussa turvallisuudestamme?

Tuon esille nämä asiat, koska haluaisin korostaa evankeliumin meille antamaa ohjetta suhteessa elämän tuomiin muutoksiin.

Evankeliumi ei puhu meille valvonnasta

tai pelosta vaan luottamuksesta. Tämä periaate on ohjeena myös suhteessa muihin ihmisiin: kristillinen yhteisöllisyys ei ole toisten valvomista, vaan elämän ja erilaisuuden jakamista.

Jos jakaminen vaihtuu valvomiseksi, olemme tunkeutumassa Jumalan paikalle. Jumalasta tulee näin kumppanin sijasta ihmissilmän varustettu toisten tarkkailija. Tie vie lopulta totalitarismiin.

Yhteisöllisyyden ja yksityisyyden suojaa määrittävä julkinen valta on meitä kaikkia varten. Kirkon jäsenenä meidän on koko ajan evästettävä julkisen vallan käyttäjiä. Viestinä heille voimme sanoa, että yhteisen ja yksityisen rajaamisen on tapahduttava evankeliumin ihanteiden mukaan.

Tärkeintä on luottamuksellisen ilmapiirin luominen. Vain luottamus luo sitä harmoniaa, jota elinympäristöömme haluamme. Viestimme luottamuksesta siirtyy yhteiskunnassa laajemmalle, kun luomme myös itse luottamusta ympärillemme.

Kirkko luo luottamusta jäsentensä välille avoimuudella. Tuon avoimuus lisääntyy, kun hyväksymme erilaisia näkemyksiä, kuuntelemme myös eri mieltä olevia ja kasvatamme kykyämme ymmärtää eri tavalla ajattelevia.

Avoimuus ja luottamus ovat kirkon kasvot. Ne kertovat ihmisten keskellä toimivasta Jumalasta.

Ilman ihmistä Jumala ei toimi, ”sillä

missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellä” (Matt. 18:20).

Arkkipiispa Leo

Joulupaasto alkaa 15.11. Sen merkiksi KP arkkipiispa Leo pukeutuu kuvassa paaston liturgiseen väriin violettiin.

Paimenmatkat

Arkkipiispa Leo:

31.10.-2.11. Tukholma: Karjalan valistajien juhlan palvelukset ym.

6.11. Joensuu: seminaarin johtokunta, ehtoopalvelus, opiskelijoiden tapaamisia

7.11. Helsinki: opetushallituksen pääjohtajan tapaaminen, uskonnopetusmateriaalin tekijöiden tapaaminen

9.11. Pielavesi: kirkon vihkiminen ja liturgia

10.11. Helsinki: kirkkomuseon johtokunta, tapaamisia

11.11. Kuopio: keskustelu Tuomiokapitulissa; arkkipiispalla vieraana Jukka Virtanen

13.11. Kuopio: hiippakuntapäivä

14.11. Kuopio: Karjalan hiippakunnan säätiön hallituksen kokous

16.11. Vantaa: syntymäpäivätilaisuus

17.11. Helsinki: uskontojen johtajien forum, KKS:n hallitus, tapaamisia

18.11. Helsinki: lähetystapahtuma

20.-21.11. Kuopio: Neitsyt Marian temppeliinkäymisen juhlan jumalanpalvelukset

23.-26.11. Uusi-Valamo:kirkolliskokous ja kirkollishallituksen istunto

26.11. Uusi-Valamo: kansanopiston johtokunta

28.11. Uusi-Valamo: arkkipiispa Paavali -seminaari

29.11. Pielavesi / Kuopio: joulukauden avajaiset, Vapauden vanki -ooppera

Joulukuu

2.12. Kuopio: arkkipiispa Paavalin kuolemasta 20 vuotta, muistoliturgia

5.12. Helsinki: Ortaidin ja Ortodoksin lähetyksen kokous

6.12. Helsinki: itsenäisyyspäivän juhallisuudet

7.12. Pielavesi: lastenkodin joulunvalmistusjuhla

11.12. Turku: ekumeeninen rauhanvetoomus

13.12. Joensuu: seminaarin syysluku-kauden päätösliturgia

15.12. Kuopio: museon vieraiden vastaanotto

16.12. Siilinjärvi: joulukuusen haku Toivalan metsäkoululta

18.12. Kuopio: keskustalon henkilökunnan joulutilaisuus

Piispa Arseni:

Marraskuu

7.11. Joensuu, Tutkijaseminaari

15.-16.11. Oulu, Vigilia ja liturgia

22-23.11. Valamo, Vigilia ja liturgia

23.11.- ? Valamo, Kirkolliskokous

28.-30.11. Valamo, Vigilia, liturgia ja arkkipiispa Paavalia käsittelevä seminaari

Joulukuu

5.-6.12. Kuopio, Vigilia ja liturgia

8.12. Joensuu, Tutkijaseminaari

13.-14.12. Turku, Vigilia ja liturgia.

Luento Valamon ystävien tilaisuudessa

Neitsyt Marian temppeliin tuominen

Marian temppeliin tuominen juhla (21.11.) on ensinnäkin Marian itsensä juhla. Hän käveli itse temppelin kaikkein pyhimpään kuvaten näin ennalta Kaikkeinpyhimmän Jumalan syntymistä hänestä.

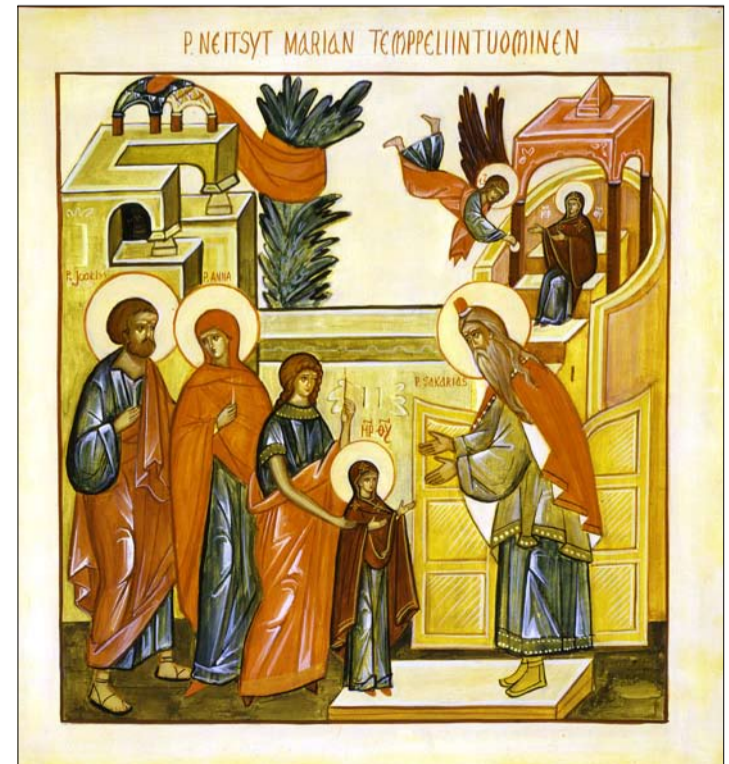
Riippumatta siitä, mikä juhlan historiallinen tausta lie-neeikin, on syystalven päivä meille annettu muistutus Jumalansyntyttäjän kasvusta pyhyyteen lapsuudesta saakka.

Temppeliin käynti on luonteva osa sitä kehitystä, joka johti Kristuksen syntymään. Ihmiskunta ei olisi voinut tuoda puhdasta neitsyttä joululahjana Jumalalle, ellei Maria itse olisi valmistautunut koko siihenastisen elämänsä ajan juuri tuohon suureen tehtävään.

Tämä juhla on toiseksi meidän ihmisten juhla. Maria jokainen meistä ja koko ihmisuus tuodaan Jumalalle pyhitettäväksi Herran temppeliin. Meidät kaikki on luotu ”Herran temppeliä” varten. Temppeli on Jumalan valtakunnan kuva ja meidän oikea kotimme on siellä. Neitsyt Maria on ortodokseille tärkeä senkin vuoksi, että kaikki se, mikä liittyy häneen, on myös meidän osamme. Meidänkin pitäisi tulla Jumalan kantajiksi.

Lue lisää www.ortodoksi.net/kirkkovousi.

isä Rauno Pietarinen

SOLEA

Paavo Kokotti on ollut diakonina jo 30 vuotta. Yli diakoniksi hänet vihki arkkipiispa Paavali hauskan sattuman jälkeen vuonna 1985. Vai liekö tapaus sittenkään ollut sattumaa?

Arkkipiispa Paavali jakoi papistolle uutta liturgiikirjaansa kesällä 23 vuotta sitten. Paavo Kokotin kirjan omistuskirjoituksessa luki ”Kristuksessa rakkaalle kanssapalvelijalle yli diakoni Paavo Kokotille.”

- Mutta isä esipaimen, minähän olen diakoni, sanoi isä Paavo tekstin luettuaan.

- Jaa-a, taitaa olla helpompi vihkiä sinut yli diakoniksi, kuin muuttaa tekstiä, totesi arkkipiispa hymyillen.

Vuoden lopulla isä Paavo vihittiin tähän arvoon, jonka merkinä hän kantaa kierreoraria. Se on jumalanpalveluspukuun kuuluva kapea nauha, jota koristaa 7 ristiä.

Juhlavuoden kunniaksi isä Paavo tilasi maineikkaalta käsityöihmiseltä Irene Hutulta vaalealle pellavalle kukilla kirjailun orarin. Työn viimeisteli kirkon ompelija Aune Mannala, jonka kädenjälki näkyy monen kirkonpalvelijan liturgisessa vaatteessa.

Koska television katselu ilman ristipistoja on ajanhaaskausta, syntyy Irenen Hutun käsissä komeita käsitöitä. Kukka-aiheiden mallit hän on ottanut löytämistään pöytäliinoista. Hän on kehitellyt sommittelua sijoituspaikkaa ja henkilöä ajatellen.

Isä Paavon orariin hän liitti perhosia, joista yksi on sijoitettu siten, että se näkyy sopivasti diakonin nostaessa orarin rukouksen merkiksi.

Orarin tekoon meni Irenen arvion mukaan aikaa 270–300 tuntia. Jälki on upea. Nyt isä Paavon käytössä on kolme kukka-aiheista oraria. Isä Paavo pitää tärkeänä, että pidetään yllä tällaista perinteitä muotoa, johon hän sai inspiraation kirkkomuseon tekstiileistä.

- Toivon mukaan määrämittään tehdyt orarit saavat aikanaan uudet käyttäjät tai päätyvät joskus kirkkomuseoon ihmisten ihailtaviksi.

Yli diakoni Paavo Kokotti tilasi 30-vuotisen yli diakonin taipaleensa kunniaksi uutukaisen orarin Irene Hutulta.

Piti tulla diakoni, tulikin yli diakoni

Pienen pojan unelmana kellonsoitto. Isä Paavolla on monia harrastuksia. Veljeskuorossa hän on vahvistanut bassoja 30 vuotta. Luonto on hänelle tärkeä, samoin kotiseutunsa Alapitkän tsasouna. Kirkon isännän poikana oli pikku – Paavolla kotikenttätietä. Hän sai soittaa tsasounan kelloja useammin kuin muut.

Etenkin pääsiäisenä sai kelloja kiltuttaa niin että tienoo raikui ylösnousemuksen ja lasten iloa.

Paavo katseli harmissaan vanhoja soittajia, joilla oli iän suoma etuoikeus julistaa kelloilla jumalanpalveluksiin

kuuluvat soitot. Ei liene suuri synty, vaikka pikku – Paavo toivoi vanhojen soittajien siirtymistä taivaan kellotorneihin.

- Niin mieleistä soittaminen oli, naureskeli isä Paavo vanhoja aikoja muistelllessaan.

Nyt isä Paavolla on soittamisen etuoikeus. Hän opettaa muitakin kellonsoiton saloihin. Taiteiden yönä Kuopiossa kirkollishallituksen kellotoriniin jonotti iso joukko nuoria Paavon oppiin. Valamon kansanopistossa hän pitää oikeita kellonsoittokursseja. Valamon kellojen soittoa isä Paavo pitää parhaimpana Suomessa.

Kysyessäni mahdollisia neuvoja nuorille aloitteleville kirkon palvelijoille, sain vastaukseksi että vain palvelemalla oppii. Kun alttarissa on esimerkiksi useita diakoneja, jotkut seurakuntalaiset ovat ihmetelleet, miten kaikki tapahtuu niin sujuvasti. ”Vastaukseksi olen sanonut, että ektenian menee lukemaan aina se diakoni, jolta ensiksi pettää hermot”, nauroi isä Paavo omaan leppoisaan tyyliinsä.

Monia Vuosia!
Sirpa Okulov

Kullatut ristit Pielavedelle

Kuopion ortodoksisen seurakunnan apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko (Puistotie 2) Pielavedellä valmistautuu remontin jälkeen marraskuuseen uudelleenviikimiseen.

KP arkkipiispa Leo siunasi kullatut ristit ja ne nostettiin kirkon katolle tiistaina 14.10. Tilaisuuteen osallistui myös ristin kultaajamestari Raimo Snellman.

Apostolien Pietarin ja Paavalinkirkon on piirtänyt rakennusmestari W. Korhonen Laatokan Valamon luostarin Pyhän Johanneksen skiitan piirustusten mukaan. Kirkon vihki KS apulaispiispa Paavali 6.7.1958. Kirkon ikonostaasi kehystö on entisestä Mikkelin varuskuntakirkosta.

- Pielaveden kirkossa on tehty perusteellinen remontti lattiasta kattoon: vesijohdot ja vessa ovat uutta, sähköjärjestel-

mä ja pukuvarastotila on uusittu, parvi poistettu, ikonit puhdistettu ja katolla olevat ristit uusittu ja kullattu, kuvaa remonttia kirkkoherra Mikko Kärki.

Pietarin ja Paavalin kirkon uudelleen- viikiminen ja liturgia toimitetaan 9.11. klo 10.

Katso valokuvista, kuinka risti nostetaan katolle osoitteessa www.ort.fi/uutiset.

Maallikkopalveluksistako apua pappispulaan?

Karu tosiasia on, että tulevaisuudessa Suomen ortodoksisesta kirkkosta uhkaa pappispula. Niinpä ortodoksisen kirkon pitkän tähtäyksen Etsivä kirkko –suunnitelman kommentteissa mainitaan maallikkopalvelukset.

Seurakunnat saivat pian kirkolliskokouksen jälkeen tehtäväkseen laatia lausuntonsa Etsivä Kirkko –suunnitelmasta. Seurakuntien sekä muiden kirkon tahojen tekemien lausuntojen perusteella kirkollishallituksen pitäisi laatia PTS:stä päivitetty versio marraskuun kirkolliskokoukseen.

Kirkon PTS:n käsittelyjärjestys on herättänyt kritiikkiä seurakunnissa. PTS tuli täydellisenä yllätyksenä vuosi sitten pidettävään kirkolliskokoukseen.

Se, että suunnitelmasta ei Valamon kirkolliskokouksessa ehditty järjestää perusteellista lähetekeskustelua, on selvästi jättänyt seurakunnissa jotakin hampaankoloon.

Kuutosseurakuntien lausuntojen yhteenvedossa ensimmäisenä kohtana on kirkon yhteisvastuullisuus. Itse PTS:stä huokui Helsinki-keskeisyys ja yhteenvedossa sanotaan selväsanaisesti, että Kirkon on myös jatkossa huolehdittava palveluiden tasapuolisuudesta jaosta koko maahan.

Myös PTS:n kohta pyhäköistä ja papeista on herättänyt ihmetystä seurakunnissa, jotka ovat pinta-alaltaan laajoja, seurakuntalaiset hajallaan ja pappeja palveluksessa ehkä vain yksi. Lausuntoyhteenvedon mukaan tulevaisuuden realistisena visiona voidaan ajatella, että kahdesta tai useammasta pyhäköstä muodostuu yhden papin toiminta-alue. Tähän liittyen papiston ja kanttorien peruskoulutusta pitäisi

arvioida – sekä turvata seurakunnan henkilöstön jatkokoulutus.

Yhteenvedossa korostetaan hiippakuntaneuvoston asemaa. Hiippakuntatasosta etsitään myös vastausta pappien ja kanttorien sijaiskysymykselle.

Kirkko pitää lujasti kiinni perheestä yhteiskunnan perusyksikkönä ja avioliittoa parisuhde-elämän perustana. Lausuntoyhteenvedossa sanotaan, että homo- ja lesbosuhteissa elävillä ei voi olla yhtenäistä oikeutta avioliitossa elävien kanssa vanhemmuuteen.

Lisäksi kirkon on tuettava papiston ja kanttorien sekä muun henkilöstön parisuhde-elämää ja antaa taloudellista tukea sen hoitamiseen.

Kirkon PTS:ssä tulee olla myös osana karjalaisortodoksinen kulttuuri eikä erilaisia Kirkkoa lähellä olevilla kulttuurikeskuksilla tule yhteenvedon mukaan Kirkon taloutta rasittaa.

Jumalanpalveluksissa tulisi ottaa entistä paremmin huomioon erilaiset väestöryhmät, kuten vammaiset. Jumalanpalvelukset on syytä ilmoittaa internetissäkin. Niin palveluksia kuin muutakin seurakuntatoimintaa tulee tarjota niillä kielillä, joita seurakuntalaiset nykyään puhuvat.

Viimeisenä kohtana lausuntoyhteenvedossa oli diakoniatyö. Diakoniatyön edistämiseksi aikoo esimerkiksi Solea-lehti jatkossa olla aktiivisesti mukana. Luuvassa on aihealueesta kirjoituksia ja kannanottoja.

Yksittäisten seurakuntalehtien aika on ohi. Tulevaisuudessa ortodoksisia lehtiä julkaisevat seurakuntayhtymät tai hiippakuntien kaikki seurakunnat yhdessä.

Pia Valkonen
Solea-lehden päätoimittaja

Kuopio sähköiseen laskuliikenteeseen

Kuopion ortodoksinen seurakunta otti käyttöön laskujen sähköisen kierrätyksen.

Tämä toiminta mahdollistaa laskujen nopean hyväksymisen ja maksatuksen kirkon keskitetyn kirjanpito palvelun kautta. Kuopion seurakunta on käyttänyt Auloksen palveluja hyväkseen sen aloittamisesta lähtien. Tämä uusi toiminta avaa nopean ja kätevän mahdollisuuden

laskujen maksuliikenteessä.

Tällä hetkellä toiminta on sidottu vielä kirkkoverkon yhteyteen mutta ensi vuoden alusta laskujen hyväksyminen voi tapahtua internetin kautta mistä tahansa. Tämä helpottaa huomattavasti kirkkoherran työtä seurakunnan laskuliikenteen hoidossa.

isä Mikko Kärki

Sanni Helakalliolle ritarimerkki

Arkkipiispa Leo luovutti Pyhän Nikolaoksen katedraalissa Sanni Helakalliolle Pyhän Karitsan Ritarikunnan ritarimerkin.

Sanni Helakallio on pitkään toiminut pappisseminaarin emäntänä huolehtien monen opiskelijapolven tarpeista heidän valmistautuessaan kirkon työhön.

Myös Sannin puoliso Ilmari Helakallio toimi aikoinaan pappisseminaarin vaihtimestarina niin kirkkonummella kun Kuopiossakin.

Sanni vietti samalla myös merkkipäiväänsä. Hänen poikansa Pekka Helakallio toi esille sen kuinka merkittävä äidin työ on ollut niin opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtiessaan kun myös omia lapsiaan kasvattaessaan.

isä Mikko

Monia armorikkaita vuosia!

VARKAUDEN ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA
KIRKKOHERRANVIRASTO
avoinna ma. ke. pe 9 – 13
Relanderinkatu 5 78 200 VAR-
KAUS
Puhelin 0 206 100 345
tekekopio 017 – 2 882 366
Sähköposti: varkaus@ort.fi

Toimihenkilöt
Kirkkoherra Martti Päivinen,
rovasti
Puhelin 050 – 5 992 692
Sähköposti: martti.paivinen@ort.fi
Kanttori Jouko Parviainen
Puhelin 0 206 100 344
Kiertävä uskonnonopettaja Tommi
Kallinen, pastori
Puhelin 0400 – 627 595
Sähköposti: tommi.kallinen@varkaus.fi

Jumalanpalvelukset 01. 11. 2008 - 15. 01. 2009

Varkauden Kirkko, Relanderinkatu 5 marraskuu:

La. 1. 11. klo. 18. Ehtoopalvelus; Su. 2. 11. klo. 9. Litanian Karjalaan jääneiden muistopatsaalla, klo 10. Liturgia (Karjalaisten kirkkopyhä), ja klo. 12. kiertokoulu srk-salissa; La. 8. 11. klo. 18. Vigilia;
To. 20. 11. klo. 18. Vigilia; Pe. 21. 11. klo. 9. Liturgia; La. 22. 11. klo. 18. Vigilia.
joulukuu:
Pe. 5. 12. klo. 18. Vigilia; La. 6. 12. klo. 10. Liturgia, n. 11.30 Rukouspalvelus, ja klo. 18. Ehtoopalvelus;
La. 20. 12. klo. 18. Vigilia; Su. 21. 12. klo. 10. Liturgia;
Ke. 24. 12. klo. 16. Suuri Ehtoopalvelus;
To. 25. 12. klo. 8. Aamupalvelus, ja Liturgia; Ke. 31. 12. klo. 18. Vigilia, ja klo. 22. Uudenvuoden Rukouspalvelus tammikuu 2009:
To. 1. 1. klo. 10. Liturgia; La. 3. 1. klo. 18. Vigilia; Ma. 5. 1. klo. 18. Vigilia; Ti. 6. 1. klo. 10. Liturgia, ja Suuri vedenpyhitys; La. 10. 1. klo. 18. Vigilia; La. 17. 1. klo. 18. Vigilia; Su. 18. 1. klo. 10. Liturgia.

Jumalanpalvelukset 01. 11. 2008 - 15. 01. 2009

Leppävirta, rukoushuone Rinnete 9 marraskuu:

La. 1. 11. klo. 9.30 Pieni vedenpyhitys ja klo. 10. Liturgia, (Rukoushuoneen praasniekka); Su. 9. 11. klo. 10. Liturgia; Su. 23. 11. klo. 10. Liturgia.
joulukuu:
Su. 7. 12. klo. 10. Liturgia; Ke. 24.12. klo. 14. Suuri Ehtoopalvelus; Pe. 26. 12. klo. 10. Liturgia tammikuu 2009:
Su. 4. 12. klo. 10. Liturgia; Su. 11. 1. klo. 10. Liturgia.

Jumalanpalvelukset 01. 11. 2008 - 25. 01. 2009

Savonlinna Rukoushuone, Erkonkatu 11 marraskuu:

La. 15. 11. klo. 18. Vigilia; Su. 16. 11. klo. 10. Liturgia; La. 29. 11. klo. 18. Vigilia; Su. 30. 11. klo. 10. Liturgia joulukuu:
Pe. 5. 12. klo. 18. Vigilia; La. 6. 12. klo. 10. Liturgia, ja klo. 11.30 Rukouspalvelus; La. 13.12. klo.18. Vigilia; Su. 21.12. klo. 10. Liturgia; Ke. 24.12. klo. 14. Suuri Ehtoopalvelus; To. 25. 12. klo. 9. Aamu-palvelus ja Liturgia tammikuu 2009:
Ma. 5. 1. klo. 18. Vigilia; Ti. 6. 1. klo. 10. Liturgia, ja Suuri vedenpyhitys; La. 24. 1. klo.18. Vigilia; Su. 25. 1. klo. 10. Liturgia.

Tiistaiseurat

VARKAUDEN TIISTASEURA VIRIKE

puh.johtaja Jouko Parviainen,
puh. työ: 0 206 100 344
Kokoontuu joka toinen viikko tiistaisin klo 13. srk.-salissa seuraavasti:
marraskuu: 4.11.; 18.11.
joulukuu: 2.12. Niinimäki, J. Kupiainen koti; 16.12. srk-Sali; 21. 12. klo. 10. Liturgia ja Tiistaiseurojen yhteinen joulun esijuhla Varkaudessa.

LEPPÄVIRRAN TIISTASEURA

kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa
Puh.johtaja: Marjukka Levy, puh. 044 – 5 693 670
marraskuu: 1. 11. klo. 10. Liturgia ja praasniekkajuhla Leppävirran rukoushuone
joulukuu: 21. 12. klo. 10. Liturgia ja Tiistaiseurojen yhteinen joulun esijuhla Varkaudessa.

SORSAKOSKEN TIISTASEURA

kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa
Puh.johtaja: Silja Majuri, puh. 017 – 5 543 493
marraskuu: 18. 11. klo. 13. Kirsti Vaskon kodissa
joulukuu: 21. 12. klo. 10. Liturgia ja Tiistaiseurojen yhteinen joulun esijuhla Varkaudessa.

VILJOLAHDEN TIISTASEURA

kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa
Puh. johtaja: Yrjö Seppä, puh. 0400 - 350169
marraskuu: 26.11. klo.13. Yrjö Sepän kodissa
joulukuu: 21. 12. klo. 10. Liturgia ja Tiistaiseurojen yhteinen joulun esijuhla Varkaudessa.

SAVONLINNAN TIISTASEURA

Puh. johtaja: Helena Kettu, puh. 050 – 3 682 212
Kokoontuu joka toinen viikko klo 17. srk.-salissa
marraskuu: 4. 11., 18. 11.
joulukuu: 2. 12.; 17. 12. Ts ja kuoron syyskauden päätös

Kuorot ja lähetyspiiri

VARKAUDEN KIRKKOKUORO

Kuoroharjoitukset tiistaisin klo 18. srk-salissa.
marraskuu: 4.11.; 11.11.; 18. 11.;
joulukuu: 2. 12.; 9. 12.; 16. 12.
Harjoitusten lisäksi kuorolaiset osallistuvat toimitettaviin jumalanpalveluksiin Varkaudessa ja Leppävirralla.

SAVONLINNAN KIRKKOKUORO

Kuoroharjoitukset joka toinen keskiviikkoisin klo 17. srk.-salissa:
marraskuu: 5. 11.; 19.11.
joulukuu: 3. 12.; 17. 12.

Богослужения в православном приходе города

Варкауса 01.11. 2008 - 31.12. 2008

Церковь в г.Варкаусе, Relanderinkatu 5

ноябрь:

субб. 1. 11. ч 18. Великая Вечерня; воскр. 2. 11. ч 10. Божественная Литургия и Воскресная школа;
субб. 8. 11. ч 18. Всенощное бдение; четв. 20. 11. ч 18. Всенощное бдение; пятн. 21. 11. ч 9. Божественная Литургия; субб. 22. 11. ч 18. Всенощное бдение.

декабрь:

пятн. 5. 12. ч 18. Всенощное бдение; субб. 6. 12. ч 10. Божественная Литургия, и в ч 11.30 Молебен;
субб. 6. 12. ч 18. Великая Вечерня; субб. 20. 12. ч 18. Всенощное бдение; воскр. 21.12. ч 10. Божественная Литургия; сред. 24. 12. ч 16. Великая Вечерня; четв. 25. 12. ч 8. Утренняя, и Божественная Литургия; сред. 31. 12. ч 18. Великая Вечерня, ч 22. Молебен.

Молельный Дом в Леппявирта, Rinnete 9

ноябрь:

субб. 1. 11. ч 9.30. Малое освящение воды и в ч 10.

Божественная Литургия (Праздник);

воскр. 9. 11. ч 10. Божественная Литургия; воскр. 23. 11. ч 10. Божественная Литургия.

декабрь: воскр. 7. 12. ч 10. Божественная Литургия;

сред. 24. 12. ч 14. Великая Вечерня; пятн. 26. 12. ч 9. Божественная Литургия.

Молельный Дом в г.Савонlinna, Erkonkatu 11

ноябрь:

субб. 15. 11. ч 18. Всенощное бдение; воскр. 16. 11. ч 10. Божественная Литургия; субб. 29. 11. ч 18. Всенощное бдение; воскр. 30. 11. ч 10. Божественная Литургия

декабрь:

пятн. 5. 12. ч 18. Всенощное бдение; субб. 6. 12. ч 10. Божественная Литургия, и в ч 11.30 Молебен;
субб. 13. 12. ч 18. Всенощное бдение; воскр. 14. 12. ч 10. Божественная Литургия; сред. 24. 12. ч 14. Великая Вечерня; четв. 25. 12. ч 9. Утренняя, и Божественная Литургия.

Iisalmen seurakunta

Raamattutyö maailmalla

Raamattutyötä tehdään maailmalla, jotta jokainen ihminen maailmassa saisi lukea Jumalan sanaa sillä kielellä, jota hän parhaiten ymmärtää.

Maailmassa on arviolta 7000 kieltä. Raamatun käännöstyö on edistynyt erityisesti 1800-luvulta alkaen niin, että tällä hetkellä Uusi tai Vanha testamentti on saatavissa 1168 kielellä.

Raamattutyö Venäjällä

Suomen Pipliaseura tukee eri puolilla maailmaa tehtävää raamatunkäännös- ja levitystyötä. Suurin yksittäinen hanke on raamatunkäännöstyö 12:lle Venäjän alueella puhuttavalle suomensukuiselle kielelle.

Venäjällä asuu noin 3,5 miljoonaa kielisukulaistamme. Nämä kielet ovat aunuksenkarjala eli livvi, vienankarjala, vepsä, ersämordva, moksamordva, mari, vuorimari, komi, komipermjakkii, udmurtii, hanti ja mansi.

Tämä suuri käännöstyöprojekti on edennyt nyt puoliväliin, kun udmurtit, aunuksenkarjalaiset, ersämordvalaiset, vepsäläiset, marit ja komit ovat saaneet Uuden testamentin äidinkielelleen.

Komi

Viimeisin UT:n käännöstyö valmistui tänä vuonna ja sen käyttöön ottoa juhliittiin Komissa lokakuun alussa. Komin ortodoksisessa hiippakunnassa ja muissa kristillisissä seurakunnissa on iloittu UT:n käännöstyön valmistumisesta ja käyttöönottamisesta. Komeja on vuoden 2002 väestölaskennan mukaan noin 418 000 ja heistä komia äidinkielenään puhuu noin 74 %. Kysymyksessä on varsin suuri vähemmistökielinen ja kansallinen ryhmä.

Historiaa

Komin kristilliset juuret ulottuvat 1300-luvulle. Tuolloin pyhittäjäisiä Stefan Permiläinen saapui Komiin ja aloitti lähetystön komilaisten keskuudessa. Hänen toimestaan kristinusko juurtui Komiin ja hän myös käänsi

joitain raamatun tekstejä komin kielelle. Näitä tekstejä käytettiin vielä 1600-luvulla. Sitten neuvostovalloituksen aikana 1953-1991 Vasili Popov käänsi salaa koko raamatun komin kielelle. Käännöksestä otettiin muutaman sadan kappaleen painos spriimonistuskoneella. Tämä käännös oli vaikeasti ymmärrettävä. Se antoi kuitenkin pohjan uudelle käännösprojektille. Komilaiset, niin kuin karjalaisetkin, omaksuivat vähitellen, vuosisatojen aikana, kristinuskon.

Uusi aika koittaa Komiin

1990-luvun alussa Neuvostoliiton sortumisen jälkeen perustettiin entisen Neuvostoliiton alueelle lukuisia määrä tasavaltoja. Tasavaltojen alueille perustettiin uudet ortodoksiset hiippakunnat. Komin Tasavallan alueelle perustettiin Komin hiippakunta. Hiippakunnan alueella asuu noin 1.1 miljoonaa ihmistä

Hiippakunnan elämä aloitettiin lähes tyhjästä. Neuvostovalloituksen aikana suuren Komin alueella sai toimia vain yksi pienehkö puukirkko pääkaupungin

Syntyvkarin laitamalla. Komin hiippakunnan piispaksi varsin pian nimitettiin nuori, energinen piispa Pitrim. Hänen johdolla Komin hiippakunta on noussut tuhasta aktiiviseen elämään.

Hiippakunnan virallisen ilmoituksen mukaan Komin asukaista jo noin 80 % kuuluu ortodoksisen kirkkoon. Se on suurin prosenttiluku, jonka olen Venäjällä kohdannut. Vertailun vuoksi voi mainita, että Karjalassa ja Marissa vastaava prosentti on kirkon ilmoituksen mukaan noin 65.

Täytyy iloita tästä kirkollisesta kehityksestä, joka on vajaassa kahdessakymmenessä vuodessa nostanut kirkkoon kuuluvien määrän näin korkealle.

Helsingin alueella kaikkien kirkkoon kuuluvien prosentuaalinen osuus on huomattavasti pienempi.

Lisäksi ulkoinen kehitys on niin Komissa kuin muissakin tasavalloissa merkittävä. Vanhoja luostareita avataan uudelleen. Kirkkoja kunnostetaan ja rakennetaan uusia, lapsi- ja nuorisotyö nousee jatkuvasti aktiivisemmaksi. Papistoa koulutetaan. Kansaa valistetaan. Komissa on nähtävänä tekemisen meininki.

Liturgia Komin kielellä

UT:n käännöstyön valmistumisen myötä on Komin hiippakunnassa julkaistu ensimmäinen kominkielinen liturgian käsikirja. Käsikirjassa toisella puolen on slaavinkielinen liturgia ja toisella puolen kominkielinen liturgia. Kaikki palvelukset toimitettiin kahdella kielellä, joista komin kielellä oli painopiste. Piispa Pitrim oli niinkään harjoitellut

Komin kielen tekstiosat ja oli selvästi yllä kielitaidostaan. Missään muualla suomen sukulaiskieliä alueilla ei ole vielä yleisesti käytössä kaksikielisyys jumalanpalveluksissa. Tässä suhteessa Komin hiippakunnassa tehdään kirkkohistoriaa.

Myös evankeliumi ja epistolatekstit luettiin komin kielellä. Kuoro lauloi lähes kaikki liturgian osansa komin kielellä. Komin hiippakunnan esimerkki sopisi malliksi muiden suomensukuisten kielten hiippakuntien alueille kuten Karjalaa.

Kymmenen vuotta

UT:n käännöstyö kestää yleensä noin 10 vuotta. Käännöstyö on suuri urakka niille, jotka alusta alkaen ovat käännöstyössä mukana. On ihailtavaa, että Suomesta löytyy ihmisiä, jotka opettelevat uuden kielen voidakseen toimia käännöstyössä ja käännöstarkastajana näissä käännösprojekteissa.

Suomen Pipliaseura, jonka hallituksessa toimii, rahoittaa noin 70 % käännöstyötä ja raamatun painatuksesta. Käännöstyö jatkuu myös Venäjällä. Seuraavaksi on määrä valmistua varsinaiskarjalan eli vienankarjalan kielinen UT.

Isä Elias ja arkkimandriitta Simeon keskustelevat Komin uudessa katedraalissa raamattutyöstä Komissa. Isä Simeon on hiippakuntas sihteeri ja hengellisen koulun johtaja. Lue juttu vasemmanpuoleiselta sivulta.

TOIVONKANTAJAT Toivoa maailmaan

Toivonkantajat on Suomen ortodoksisen kirkon järjestöjen (Ortaid, Ortodoksinen Lähetys, Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ja Ortodoksisten Nuorten Liitto) yhteinen kampanja. Toivonkantajat kannustaa kirkon jäseniä toivon tekoihin omissa yhteisöissään ja koko maailmassa.

Syksyllä 2008 jatketaan toivon löytämistä maailmanlaajuisten haasteiden keskellä.

Miten kristitty kantaa sosiaalista ja ekologista vastuuta?

Miten todistamme Kristuksen ilosanomasta sanoin ja teoin 2000-luvun maailmassa?

Toivonkantajat – tapahtuma Iisalmessa pr. Elian kirkon alalissa ke 12.11. klo 18, mukana Jaana Pössi (PSHV) ja Kimmo Kallinen (ONL)

Tervetuloa tilaisuuteen, erityisesti tiistaiseuralaiset eri puolilta seurakuntaa!

Kirsi-Marian pala

Kerhot

Alapitkän kerho kokoontuu koululla la 1.11., 15.11. ja 29.11. klo 12-13.30

Lapinlahden pienten lasten kerho kokoontuu ti 4.11., 18.11. ja 2.12. klo 17.30 kirkon alalissa.

Lapinlahden puuhakerho kokoontuu la 1.11. ja 29.11 klo 12-13.30 Valkosilla, Juhani Ahon tie 5c.

Nuoret

Nuorten illat 1.11. ja 28.11. klo 19.30 Iisalmessa kirkon alalissa.

ONL:n pyhiinvaellus Valamossa 14.-16.11. Ilmoita osallistumisestasi suoraan ONL:oon puh. 0206 100 370 tai nettisivujen kautta. Jos olet kyytiä vailla, voit kysellä sitä seurakunnasta puh. 817 441.

Kuoroharjoitukset

Iisalmessa kirkon alalissa ke 5.11., 19.11., 26.11., 3.12. ja 10.12. klo 18.

Lapinlahdella kirkon alalissa su 9.11., 23.11. ja 7.12. klo 16.

Lasten ja nuorten viikonloppu 13.-14.12. Iisalmessa

Perinteikäs lasten ja nuorten viikonloppu kutsuu sinuakin mukaan iloiseen yhdessäoloon joulua odotellessa. Lauantaina teemme retken limäen Old Hill Ranchille, joka on lännenratsastukseen erikoistunut hevostila. Siellä on tarjolla ratsastusta, tutustumista vanhoihin työvälineisiin ja lännenratsastusesitys. Lisäksi viikonlopun ohjelmassa on askartelua ja leipomista, jumalanpalvelukset, leppoisa puuhailua sekä seurakunnan joulujuhla sunnuntai-iltana. Ilmoittaudu virastoon puh. 817 441 viimeistään 10.12. Muista mainita onko sinulla ruoka-aineallergioita sekä haluatko ratsastaa.

IISALMEN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA
Kirkkopuistonkatu 28
74100 Iisalmi
p. (017) 817 441
(017) 816 441,
(017) 288 2390
fax. (017) 814 941
iisalmi@ort.fi
Virasto avoinna ma, ti, to,
pe klo 9-12.

Jumalanpalvelukset

Iisalmi pr. Elian kirkko marraskuu

la 1.11. klo 18 vigilia
su 2.11. klo 9 liturgia, toim. isä Johannes Hättinen, palveluksen jälkeen kirkkokahvit ja kiertokoulu
la 8.11. klo 18 vigilia
su 9.11. osallistumme Pielaveden kirkon uudelleen vihkimisen liturgiapalvelukseen
la 15.11. klo 18 vigilia
to 20.11. klo 18 vigilia
la 22.11. klo 18 vigilia
joulukuu
pe 5.12. klo 18 vigilia
la 6.12. klo 9 liturgia, P. Nikolaoksen juhla, itsenäisyyspäivä, litania ja sepeleenlaskeminen
la 6.12. klo 18 vigilia
la 13.12. klo 18 vigilia
la 20.12. klo 18 vigilia
ke 24.12. klo 15 ehtoopalvelus
to 25.12. klo 8 liturgia, Kristuksen syntymäjuhla
la 27.12. klo 18 vigilia

Lapinlahti Kaikkien Pyhien kirkko

marraskuu
pe 21.11. klo 9 liturgia, Jumalanäidin temppeliinkäyminen, koululaispalvelus

la 29.11. klo 18 vigilia
su 30.11. klo 9 liturgia
joulukuu
pe 26.12. klo 9 liturgia, II joulupäivä, Jumalansyntyttäjän juhla

Salahmi P. Nikolaoksen tsasouna marraskuu

la 1.11. klo 9 liturgia, Karjalanvalistajien juhla
joulukuu
su 14.12. klo 9 liturgia

Alapitkä P. Kolminaisuuden tsasouna

marraskuu
su 16.11. klo 9 liturgia
joulukuu
su 21.12. klo 9 liturgia

Sonkajärvi Jumalanäidin kuolonunneen nukkumisen tsasouna

marraskuu
su 23.11. klo 9 liturgia
joulukuu
su 28.12. klo 9 liturgia

Sukeva Ap. Pietarin ja Paavalin tsasouna

joulukuu
su 7.12. klo 9 liturgia

Tiistaiseurat

Iisalmen tiistaiseura

ke 12.11. klo 18 Toivonkantajat tapahtuma Iisalmessa kirkon alalissa, toivomme runsasta osanottoa, tapahtuma on kaikille avoin! Mukana Jaana Pössi PSHV:sta ja Kimmo Kallinen ONL:sta

Seuraavat tiistaiseurapäivät ilmoitetaan Iisalmen Sanomissa.

Lapinlahden tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu kirkon alalissa tai tiistaiseuralaisten kodeissa.

ti 4.11. klo 18 kirkon alalissa

su 23.11. klo 18 Anna-Kaarina ja Aulis Kyyrösen kodissa Heiskalansaareissa

Seuraavat päivät ilmoitetaan Matti ja Liisa lehdessä

Sonkajärven tiistaiseura

ma 10.11. klo 18 Raija ja Juhani Saarisella

Evakkonaisten joulumyyjäiset + kirpputori

Iisalmessa kirkon alalissa

la 20.12. klo 10 – 13

DIAKONIATYÖ

Jos tarvitset kirkkokyytiä tai toivot muuta yhteydenottoa, soita seurakuntaan p. 017-817 441

Ruokailu (työttömät, vähävaraiset)
ma 22.12.

klo 11-14 Iisalmessa
kirkon alalissa

Kuopion seurakunta

Petrun kirkkoon tuli lastenhoitotila

Syksyn sato on saatu talteen. Marjat on säilötty ja sienet suolattu. Valmistaudumme nyt talven tuloon.

Seurakuntaelämässä syksyn toiminnot ovat alkaneet hyvin. Uusia ihmisiä on tullut mukaan eri toimintoihin. Se ilahduttaa suuresti. Sehän tarkoittaa, että meillä on sellaista toimintaa, joka kiinnostaa teitä. Olkaa aktiivisia ja antakaa palautetta aina kun siihen on aihetta.

Merkittävin tapahtuma loppusyksystä on Pielaveden kirkon uudelleen vihkiminen. Se tapahtuu 9.11.2008. Kirkon vihkimisen toimittaa arkkipiispa Leo. Kirkon vihkiminen tarkoittaa, että kesän ja alkusyksyinkin viennyt rakennustyö on saatu loppuun ja kirkko saadaan taas käyttöön jumalanpalveluksiin ja rukoukseen.

Rakennushan peruskorjattiin sisältä täysin. Nyt rakennuksessa on myös vessatila, jossa on myös lastenhoitopaikka. Lämpö- ja sähkötyöt tehtiin uusiksi ja kirkon lattia myös uudistettiin kokonaan. Pukuväestö on nyt ajanmukainen ja lämmin. Kirkko on nyt vaaleampi ja näin valoisa. Sisältä poistui parvi ja tämä

toimenpide antoi sisätiloille avaramman ilmeen.

Seurakunnan hallinto tekee päätökset seurakunnan ensi vuoden talousarviosta lokakuun aikana. Tulevana vuonna meillä ei ole mitään suuria investointeja. Rakennuksissa tehdään joitakin pikkuremontteja, mutta mitään isompaa ei ole tarkoitus toteuttaa ensi vuonna.

Työntekijöiden määrä pysyy nyt samana kuin se on ollut syksystä alkaen. Väki on hiukan vähentynyt kun osa asioista hoituu nyt kirkon keskitettyjen ratkaisujen mukaisesti.

Seurakunta lyhentää huomattavasti lainaa, joka otettiin katedraalin remontin toteutusta varten. Veroprosentti pysyy entisellään.

Toivon, että loppuvuosi sujuu meiltä kaikilta hyvin ja seurakuntaelämä saisi monet teistä liikkeelle niin jumalanpalveluksiin kun moniin muihinkin seurakunnan toimintoihin.

Työntekijät ja monet vapaaehtoiset pyrkivät palvelemaan teitä seurakuntalaisia niin hyvin kun se on työn suunnittelun

mukaan mahdollista. Esittäkää toiveitanne ja ottakaa esille asioita, joissa tahtoisitte olla mukana. Näin voimme parantaa sitä tarjontaa mitä teille eri toimintojen kautta voimme antaa.

Oikein hyvää ja kaunista loppusyksyä teille kaikille.

isä Mikko

Mikä on uskonnonopettajan tärkein tehtävä?

”Kuinka sinä sellaiseen keksit hakua? Opiskelemaan uskonnonopettajaksi?”

Tällaisen hämmästelevän kommentin olen saanut usein osakseni, kun olen kerunut olevani teologian opiskelija, tai nyttemmin, uskonnonopettaja. Moni miettii, mikä saa nuoret ihmiset vielä kirkon pariin, kun kiinnostavampi trendi näyttää olevan kirkosta eroaminen.

Ei minusta pitänyt tulla uskonnon, vaan historian opettaja. Jotenkin sitä tuli jäätyä opiskelemaan teologiseen tiedekuntaan ja tässä on tulos. Kai sitä pitää kutsua johdatukseksi.

Teologian opinnot kuitenkin kuuluivat suunnitelmiini ja syynä siihen ovat ensisijaisesti omat uskonnonopettajani. Samaa olen kuullut monilta opiskelutovereiltani. Ala-asteella uskonnonopettaja kannusti meitä menemään kirkkoon, seurakunnan lennokkikerhoon tai ONL:n vuosijuhlil-

le. Kokemukset kirkon yhteydestä jäivät mieleeni valoisina ja mukavina hetkinä. Vaikka perhetaustani ei kovin uskonnollinen ollutkaan, on ortodoksisuus aina ollut osa perheemme elämää. Tätä ortodoksista identiteettiä koulun uskonnonopetus suuresti vahvisti. Kun lukion lopussa mietin mikä minua kiinnostaa, totesin, että ortodoksisuus oli alue, jossa tunsin olevani turvallisilla vesillä.

Pappeja kutsutaan kirkossamme isiksi, sillä he ovat hengellisiä isiämme. Lisäksi meillä on kummit, joiden tehtävänä on toimia hengellisinä vanhempinamme. Mutta minun hengellisinä vanhempinani ovat parhaiten toimineet uskonnonopettajani. He ovat niitä, jotka tuovat lapsen lähelle kirkkoa ja kirkon lähelle lasta. Uskonnonopettaja saattaa olla ensimmäinen ihminen, joka puhuu pienelle ekaluokkaliselle Jumalasta. Opettajat toimivat ikään kuin hengellisinä vanhempina, isi-

nä ja äiteinä.

Astuessani syksyn alussa sijaiseksi Sirpa Okulovin suuriin saappaisiin, tiesin, että oppilaat olivat kovin tykättyneet entiseen opettajaansa. Kuinka he ottaisivat minut vastaan?

Onneksi vastaanotto on ollut hyvä ja oma opettajuuteni on siten saanut kannustusta. Toivottavasti osaan itse nyt ja tulevina työvuosinani toimia oppilaideni kanssa edes puoliksi niin hyvin, kuin omat opettajani ovat tehneet.

Yksi uskonnonopettajan tärkeimmistä tehtävistä on kannustaa oppilaita tulemaan kirkon pariin sekä vahvistaa heidän ortodoksista identiteettiään.

Kirsi Pajarinen

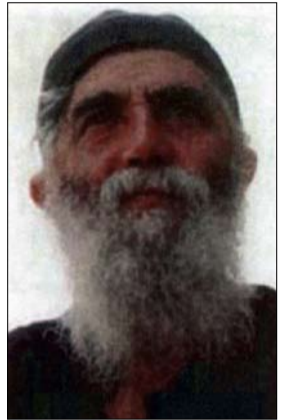
Kirjoittaja toimii syyslukukauden ajan

Kuopion ortodoksisen

seurakunnan

uskonnon opettajana.

ВЕРОВАТЬ В ТО, ЧТО УСТАНОВИЛИ СВЯТЫЕ ОТЦЫ

”Многие святые мученики, не зная догматов веры, говорили: ”Я верую в то, что установили святые отцы”. Говоря так, человек свидетельствовал о Христе, становился мучеником. Христианин не мог привести доказательств истинности христианской веры, чтобы убедить в ней гонителей, но имел доверие к святым отцам. Мы должны доверять Преданию. Сегодня, к несчастью, и у нас появилась европейская ”корректность”, и люди стремятся показать себя ”добрыми”. Желая проявить своё ”высшее благородство”, они заканчивают тем, что кланяются двурогому диаволу: ”Пусть будет одна религия”, - говорят они и всё ставят на одну доску. Если бы мы жили по-отечески, то у всех у нас было бы духовное здравие. И все инославные, завидуя этому здравью, оставляли бы свои нездоровые заблуждения и спасались бы без проповеди. Сейчас наше святоотеческое Предание их не трогает, потому что они хотят видеть в нас преемников святых отцов, видеть наше действительное родство с нашими святыми. В обязанности каждого православного

входит всеивание благой безбоязненности и в инославных, чтобы они поняли, что находятся в заблуждении, и не успокаивали ложно своего помысла, лишая тем самым себя богатых благословений Православия в сей жизни, а в жизни вечной – ещё больших Божиих благословений. Самое важное – держаться того, что проверено опытом. В противном случае уходит Предание и остаётся предательство. Сравни слова **Предание и предательство!** Как же одно отличается от другого!..”

ГОД СО СТАРЦЕМ ПАИСИЕМ, православный календарь 2008, стр.182.

Издательство московского подворья СВЯТО-ТРОИЦКОЙ СЕРГИЕВОЙ ЛАВРЫ. МОСКВА 2007

Подготовила Наталия Корте

lapset, nuoret, kerhot, kriparilaiset....

KERHOT:

Oletko kuullut, että omissa seurakunnassasi toimii perhekerho? Kokoonnumme maanantaisin klo 10.00 – 12.00 (snellmaninkatu 8).

Ohjelma:

3.11. Isänpäiväkortit
10.11. Huovutus
17.11. EI KERHOA
24.11. Joulukortit
1.12. Itsenäisyyspäivä
8.12. Pikkujoulut

Paikalle ovat tervetulleita niin isät ja/tai äidit ja heidän lapsensa. Lapset voivat tulla kerhoon myös isovanhempiensa tai muun hoitajan kanssa.

Kerhon toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksutonta. Kahvin ja teen tarjoaa seurakunta, mutta muun tarjoilun hoitavat osallistujat keskenään vuoroviikoin. Tule ihmeessä katsomaan ja tutustumaan kerhoomme! Siellä tapaavat ja tutustuvat muihin ortodoksisperheisiin!!!

NUPI:

Nuortenpiiri eli NuPi on jälleen pyörähtänyt käyntiin. NuPi kokoontuu joka kuun ensimmäinen torstai partiokololla klo 18 – 21 Ovet ovat siis avoimet tuona aikana; tule käymään tai vaikkapa koko illaksi istuskelemaan hyvässä seurassa. Partiokeho löytyy seurakuntatalon alakerrasta. Ovet ovat siis avoimet kaikille, joten otappa kaverisikin mukaan!

Ohjelmassa seuraavaa:

6.11. Kirpputori
4.12. Pikkujoulut

SUNNUNTAIKERHO:

Sunnuntaisin klo 9.30 – 13.00. Lapset voi tuoda liturgian ajaksi kerhoon.

alle. Alussa ohjelmallista toimintaa ja noin klo 10.45 lapset tuodaan ehtoolliselle. Liturgian jälkeen vielä mahdollisuus tulla leikkimään hetkeksi kerhohuoneelle.

Ohjelmassa seuraavaa:

9.11. Ikonit
16.11. Helmiötökät
23.11. Musisointia
30.11. Joulukoristeet
7.12. EI KERHOA
14.12. Pikkujoulut

RETKI:

Lähde mukaan kuutosseurakuntien perinteiselle Perheretkelle Tampereelle. Ohjelmassa tutustuminen Muumi- ja Vakoilumuseoihin sekä shoppailua IdeaParkissa sekä rentoa yhdessä oloa. Yöpyminen tapahtuu Tampereen lähimaastossa Torpan leirikeskuksessa.

Hintaa matkalle kertyy seuraavasti: Yöpyminen iltapalalla 30 € / hlö

Museot lapset 6.50 € ja aikuiset 11 €

Sunnuntain lounas Tampereen srk:lla 5 € / hlö, - Kuljetus 15 € / hlö Matkalla mahtuu 50 nopeinta! Ilmoittautua voit vaikka heti, mutta viimeistään 19.12.2008 !!

Ilmoittautuminen tapahtuu joko Jyväskylään pirjo.harkonen@ort.fi tai Kuopioon : kuopio.kerhot@ort.fi

MUUTA:

Hei, sinä 15 vuotta täyttävä nuori! Jos et ole saanut kutsua kristinopikoululeirille marraskuun loppuun mennessä ota yhteys nuorisotoimistoon!!

Kuopion Lapsi- ja Nuorisotyötoimisto: Auni Hirvonen ja Anniina Jauhainen, Snellmaninkatu 8, 70100 KUOPIO, p. 0206 100 309

email. kuopio.kerhot@ort.fi tai etunimi.sukunimi@ort.fi

Tule tekemään
FERESI TAI SARAFANI
Kurssi
pe-su 21.11. – 23.11.

Kuopion ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa
Snellmaninkatu 8
Hinta 35 €

Ilmoittautumiset viimeistään
7.11.2008
lapsi- ja nuorisotyötoimistoon

Kurssille ilmoittautuneille järjestetään infotilaisuus myöhemmin ilmoitettavana ajankohta. Infotilaisuudessa tutustutaan Raja-Karjalassa käytettyihin kansanpukuihin ja niistä tehtyihin uusintoihin. Keskustellaan hankittavista materiaaleista. Kurssilla voi tehdä puvun asusteineen tai täydentää jo olemassa olevaa pukua.

Nyt kaikki mukaan niin nuoret kuin vanhat!

Infotilaisuuden ja kurssin vetäjä
Tarja Alava, p. 0400 913 650
tarja@tarjaalava.net
www.tarjaalava.net

MIKKELIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
Paavalinkatu 4
50130 MIKKELI
puh/fax. (015) 213 352
S-posti: mikkeli@ort.fi

Kirkkoherra Johannes Hätinen
puh. 0206 100 351

Kanttori-diakoni Pekka Hirvonen
puh. 0206 100 353

Uskonnonopettaja Jarko Häkkinen
puh. 050 300 6963

Vahtimestari Esko Kaikkonen
puh. 0206 100 352

Virasto avoinna ke 11 – 15

Virkatodistus- ja sukuselvitystilaukset Kuopiosta, puh. 0206 100 300, s-posti: kuopio@ort.fi.

JUMALANPALVELUKSET

MIKKELIN KIRKKO
Paavalinkatu 4

Marraskuu
Pe 7.11. klo 18 Vigilia
La 8.11. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia, Kirkon vuosijuhla
Su 9.11. klo 10 Liturgia
Ke 19.11. klo 9 Liturgia
La 22.11. klo 18 Vigilia
Su 23.11. klo 10 Liturgia
Ke 26.11. klo 9 Liturgia
La 29.11. klo 18 Vigilia
Su 30.11. klo 10 Liturgia

Joulukuu
Pe 5.12. klo 18 Vigilia
La 6.12. klo 10 Liturgia, Nikolaoksen päivä, itsenäisyyspäivä
Ke 10.12. klo 9 Liturgia
Su 14.12. klo 10 Venäjänkielinen liturgia
Ke 17.12. klo 9 Liturgia
Ke 24.12. klo 14 Ehtoopalvelus ja Basileioksen liturgia, Kristuksen syntymän aatto
To 25.12. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymä

MIKKELIN MAASEURAKUNNAN KIRKON PIHA
La 6.12. klo 8.30 Litanian ja seppelen lasku Karjalaan jääneiden muistopatsaalla

PIEKSÄMÄEN KIRKKO
Vanha Mikkeliintie 18

Marraskuu
La 15.11. klo 18 Vigilia
Su 16.11. klo 10 Liturgia
Pe 21.11. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian temppeliin käyminen

Joulukuu
La 20.12. klo 18 Vigilia
Su 21.12. klo 10 Liturgia
Pe 26.12. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän juhla, toinen joulupäivä

KANGASNIEMI
Ev. – lut. seurakunnan alasali
Su 14.12. Liturgia klo 10

MIKKELIN IKONIPIIRI
kokoontuu lauantaisin klo 10 – 14 seurakuntatalossa 22.11. ja 13.12.

MIKKELIN TIISTAISEURA
kokoontuu srk-talossa ti 11.11. klo 12.00.

PIEKSÄMÄEN TIISTAISEURA
Ti 4.11. klo 13 Kauko Savinaisen kotona ja 25.11. klo 13 kirkossa

Mikkelin seurakunta

Oikea ortodoksi

Voiko Suomen kirkossa vielä kyteä kysymys siitä kuka on oikea ortodoksi?

Pitkään tämä asema oli karjalaisilla. Heille se on rakas perintö, muistojen ja koettelemusten kultaama osa identiteettiä. Historiallisesti ortodoksina olo viime vuosisadan melskeissä oli usein vaikeaa. Kreikkalaiskatoliset, ryssänkirkon edustajat saattoivat tuntua joistakin epäilyttäviltä. Ei ole sattumaa, että monet muuttivat nimensä suomalaisempaan muotoon, ja seka-avioliitoissa lapsia kastettiin luterilaisiksi.

Yksinkertaistaen voi sanoa, että ortodoksisuuden kuva kirkastui 1980-luvun alusta saakka. Oli ennen muuta Valamon uusi nousu Heinävedellä. Monet etsijät, joukossa tunnettujakin hahmoja, löysivät tämän kirkon.

Jos eivät aivan kääntyneet, niin tunsivat kuitenkin sielunsukulaisuutta. Tämän kehityksen paras vertauskuva on Pentti Saarikosken hauta Uudessa Valamossa.

Ikonimaalaus oli yksi tie, kirkkoveisut toinen. Ja tärkein osallistuminen palveluksiin. Se koettiin kokonaisvaltaiseksi, lääkitseväksi kohtaamiseksi.

Oma osansa oli papiston ja luostarien vaikutuksella. Pienen kirkon vähävoimaisuus verrattuna luterilaisten ylivoimaisen suureen organisaatioon koitui siunaukseksi: nämä ihmiset olivat lähellä, kysyjien oli helpompi lähestyä.

Kirkkoon tuli uusia liittyjiä. Joku voi sanoa käännynäisiä. Uskallan sanoa, että kaikkien liittyminen tapahtui harkiten, toisinaan pitkänkin kypsyäksen perusteella. Ei ollut kyse mistään muoti-ilmiöstä. Hyvin moni, minä muiden muassa, on kokenut liittymisen tulemisena vihdoin kotiin.

Myös me käännynäiset olemme oikeita ortodokseja. Voi hyvinkin olla, että kaikki meistä eivät hallitse tai tajua syntyperäisten ortodoksien kirkkokäytäntöjen hienouksia. Mutta me opimme. Ja eikö ole tärkeintä ”sydämen harras halu”?

Vuosisadan vaihteessa on uutena ryhmänä maahanmuuttajien joukko. Heistä suurin osa on venäläisiä, perimältään ortodokseja, käytännössä ateismin ajan leimaamia. Suomen kirkko on heille mahdollisuus löytää taas isien uskonto.

Maallisesti ajatellen se on mahdollisuus kotoutua uuteen maahan. Pienille, tiukan talouden kanssa rimpuilleille seurakunnille se merkitsee lisää verotuloja. Suomen kirkko pyrkii varmaan tarjomaan vaihtoehdon Moskovan patriarkaatile.

Kaikki tämä joukko – oikeita ortodokseja hajanaudessa ristisaatossa matkalla eteenpäin ja ylöspäin, toivottavasti toinen toistaan tukien ja kannustaen.

Leena Orro

Rautalampilaiset Pielavedellä

Viitisenkymmentä seurakuntalaista suuntasi lokakuuisena tiistaiamuna päiväretkelle Pielavedelle. Tilausbussi noukki kyytiläisiä mukaansa niin Suonenjoelta, Rautalammilta, Vesannolta kuin matkan varreltakin. Muutama seurakuntalainen saapui paikan päälle myös omin kyydein.

Retki oli Rautalammin ortodoksisen seurakunnan tiistaisurojen järjestämä.

Ensimmäinen tutustumiskohteemme oli Pielaveden Taipaleen tšasouna, jonka arkkipiispa Leo on rakennuttanut kotiilansa maille. Meillä oli ilo saada esittelijäksi tilan isäntä itse. Vaikka olimme aikaisessa, arkkipiispa odotteli meitä tšasounan luona.

Pyhäkkö on upeaa käsityötä, mikä näkyy muun muassa hirsien välissä käytettynä pellavana ja sisäkaton puunauloina. Tšasounan ikonit on maalattu kauniin voimakkaan värerein; pyhäinkuvissa korostuu erityisesti punainen väri.

Ikonien tekstit ovat karjalaksi, jonka taidon monet seurakuntalaisemmekin ovat saaneet kotinsa perintönä. Esipaimen kertoi tšasounan olevan muutoin valmis, paitsi että ikoneja on tulossa sinne myöhemmin lisää.

Arkkipiispa Leo kutsui meidät myös kotitaloonsa, jonka kauneus sykähdytti. Mieleen jäi varsinkin olohuoneen ikonein koristeltu seinä, jonka edessä oli alttaripöytä.

Pihalla arkkipiispa kertoi tilan vierastalosta, joka oli kunnostettu majoituskäyttöön vanhasta navetasta. Mukavana yksityiskohtana mainittakoon, että sen huoneet oli nimetty Salmin pitäjän kylien mukaan.

Taipaleen jälkeen jatkoimme arkkipiispan kanssa kohti Pielaveden keskustaa, jossa söimme maukkaan keittolounaan. Viimeisenä tutustumiskohteena oli Pielaveden ortodoksinen kirkko, jonka kunnostaminen oli juuri päättymäisillään.

Arkkipiispa Leo siunasi kirkon kupolien ristien asettamisen, minkä jälkeen ristit myös nostettiin paikoilleen. Kaikki näytti kirkossa uudelta, ja saimme kuulla kirkon remontin vaiheista esittelyn yhteydessä. Seurakunta tarjosi meille pullakahvit seurakuntatalossa vierailun päätteeksi. Päivä oli jo pitkällä, joten oli aika kääntää linja-auton keula kotia kohti.

Retki oli kaikin puolin onnistunut, ja palasimme tyytyväisinä kotiin. Lämmin kiitos isä esipaimenelle ja Kuopion ortodoksiselle seurakunnalle vieraanvaraisuudestaan ja tilaisuudesta tutustua naapuriseurakunnan pyhäköihin.

Teksti: isä Bogdan
Kuva: Kaj Appelberg

SEURAKUNNAN KUOROJEN HARJOITUSPÄIVÄ

La. 22.11. alkaen klo 10 Mikkelin ort. kirkossa.

Tervetuloa kaikki kuorolaiset!
i. Pekka Hirvonen

SEURAKUNNAN KUOROJEN
J O U L U K O N S E R T T I

MIKKELIN ORTODOKSISESSA KIRKOSSA
SUNNUNTAINA 12.12.2008 KLO 16.00

TERVETULO A

Rautalammin seurakunta

Muutto - muutokset

”Niin paljon se sattuu kun nään kodin tyhjäksi jääneen”, parahtaa Kirka radiossa. Olen täysin samaa mieltä. Kullan kallis koti on myyty.

16 vuotta elämää, lasten kasvamista, perhejuhla, pihaleikkejä, saunomista ja uimista... kaikki siirtyvät muistoihin. Koti on ollut turvapaikka; tilava ja lämmin.

Lasten ja miehen lähdettyä maailmalle, on minulla ollut vuosi aikaa opetella luopumista. Olen selvitelty ajatuksia ja tavaroita. Välillä on ahdistanut, jo pelkää tavaroiden paljous. Kaikki nämä vuodet on keräilty talteen kaikenlaisia siinä luulossa, että sitä joskus tarvitsee.

Lasten piirustukset, askartelut, äitienpäiväkortit ja valokuvat tuovat tunteita pintaan. Olen ajatellut pakolaisia, jotka joutuvat lähtemään kodeistaan mukanaan ainoastaan huoli omasta ja läheisten hengestä.

Avioeritilanteita, jossa lusikoitten lisäksi joudutaan jakamaan lapsetkin. Leskeyttä, kun ei olekaan toista jakamassa iloja ja suruja. Perheitä, jotka kohonneitten lainankorkojen vuoksi ovat pakotettuja luopumaan kodistaan.

Tavaroita selvitellessä löytyi päiväkirja parin vuosikymmenen takaa.

Alku on karua luettavaa. Miten tiukoille vanhemmat joutuvat työn, lastenhoidon ja riittämättömyyden tunteen aallokossa! Kirkon työntekijöille (taas kerran) puuhataan lisää vapaa-aikaa.

Päiväkirjassa lukeekin, miten ainut vapaa käytettiin siivoukseen ja siihen puuhasteluun, mihin normaaleilla työntekijöillä on aikaa kaksi päivää ja perjantai-iltana vielä lisäksi.

Mummula- ja sukulaisvierailut tehtiin kesälomalla. Uudistus olisi todella tervetullut, varsinkin perheellisille srk:n työntekijöille. Moni myös haluaisi olla mukana ikääntyvien vanhempien ja lasten elämässä.

Päiväkirja antoi tietoa myös seurakunnan elämästä. Seurakuntalaisia oli enemmän ja he olivat aktiivisia. Toimituksia oli paljon. Tiistaiseuroja oli kolme enemmän kuin nyt. Lisäksi hoidimme lastenkerhoja ja uskonnonopetusta oli monen kunnan alueella.

Kuoroharjoituksiinkin kerääntyi 32 laulajaa - viime viikolla tuli 30 vähemmän. Työntekijänä minun on aika katsoa tarkasti peiliin.

Luopumisen ajatuksia käydään myös seurakunnan sisällä. Häviääkö

Rautalammin seurakunta kartalta?

On mielenkiintoista kuunnella ihmisten ajatuksia. Suurimmalle osalle asia on täysin samantekevä. Jotkut suhtautuvat yhtä tunteella kuin aikoinaan emäpitäjään. Jotkut ovat suoraan sanoneet, että Kuopioon siirryttyä sieltä saisi niin paljon parempaa palvelua.

Tämä saa meidät työntekijät todella miettimään, mitä meidän olisi pitänyt tehdä. Kaikkea, mitä on keksitty, on kokeiltu.

Nyt lauleskelee Katri-Helena: ”Minne tuuli minut viedä saa? Minne puuska roskan riepottaa?” Huumaava vapaudentunne valtaa mielen. Siirryn joksikin aikaa kerrostalopesään. Yritän opetella olemaan murehtimatta tulevasta. Ottamaan elämän sellaisena kuin se on.

Kiittämään rakkaista, terveydestä, kodista, leivästä... Yritän olla ostamatta enää yhtään tavaraa ja ryhtyä kuntoilemaan. Niin... ja muistaa joka päivä 5-vuotiaan Alinan sanat (päiväkirjasta): ”Äiti ei ole vanhus, vaan ihanus!”

Oili Mäkirinta

Rautalammin kanttori jo vuodesta 1990

Pitsanpaistajaiset kokosivat seurakuntasalille kaikenikäisiä.

Pitsantuoksua ja leipomisen riemua

Iloista kuhinaa ja juttua riitti, kun perjantaina 3.10. kokoontui Rautalammin ortodoksiselle seurakuntasalille noin 25 kaikenikäistä pitsanlaattijaa.

Jaamalaisen Helena oli tehnyt taikinan valmiiksi ja jokainen sai kertoa, millaisen

täyteen halusi omaan pitsaansa. Valikoima oli niin hyvä, ettei pitserioista sellaisia aina löydy. Tonnikalaa, kinkkua, tomaattia, valkosipulia, homejuustoa, ananasta, juustoa jne, jokainen sai tehdä täyteen mieleisekseen. Paistamisen aikana Jetsun

JiiPee lauloi ja laulatti leipojia. Uunista tulevat tuoksut saivat niin veden kielelle, ettei kotiin viemisiä juuri jäänyt.

Tällaisia iltoja päätettiin järjestää useamminkin.

Pirjo Laitinen

Rautalammin ortodoksisen seurakunnan retkeläiset pääsivät yhteiskuvaan arkkipiispa Leon kanssa hänen kotilallaan 14. lokakuuta 2008. Lue matkakertomus viereiseltä sivulta.

Jumalanpalveluksia

Rautalampi, Pyhän Nikolaoksen kirkko

la 8.11. klo 18 vigilia
la 15.11. klo 18 vigilia
to 20.11. klo 18 juhlavigilia (Neitsyt Marian temppeliin käyminen)
su 23.11. klo 10 liturgia
pe 5.12. klo 18 juhlavigilia (Pyhän Nikolaoksen juhla)
la 6.12. klo 10 liturgia, itsenäisyyspäivän rukoushetki ja litania
la 6.12. klo 18 ehtoopalvelus
la 13.12. klo 18 vigilia

Suonenjoki, Kristuksen kirkastumisen kirkko

la 22.11. klo 18 vigilia
la 29.11. klo 18 vigilia
su 30.11. klo 10 liturgia

Syvänniemi, Pyhän ylienkeleli Mikaelin tšasouna

pe 7.11. klo 18 juhlavigilia
la 8.11. klo 10 vedenpyhitys, liturgia ja litania (Mihailan praasniekka)
su 14.12. klo 10 liturgia

Tervo, Profeetta Elian tšasouna

su 16.11. klo 10 liturgia
su 21.12. klo 10 liturgia

Vesanto, Pyhän Johannes Kastajan tšasouna

pe 21.11. klo 10 liturgia (Neitsyt Marian temppeliin käyminen)

Hankasalmi, Aseman srk-koti

su 7.12. klo 10 liturgia

Konnevesi, srk-talon ryhmätila

su 9.11. klo 10 liturgia

TAPAHTUMIA PRAASNIEKAT JA JUHLAT

ti 11.11. Titi-Nallen konsertti, perheretki Pieksämäelle, lähtö klo 17 srk-salin edestä
la 29.11. perheretki Äänekoskelle, tiedustelut ja ilmoittautumiset: Helena Jaamalainen puh. 040 568 5840
la 8.11. klo 10 vedenpyhitys, liturgia ja litania (Mihailan praasniekka)

Nikolaos-kuoron harjoituksia

Keskiviikkoisin Syvänniemen tšasounalla klo 18, tarkempia tietoja antaa kanttori Oili Mäkirinta puh. 020 610 0322

Tiistaiseurat, kerhot

Rautalammin tiistaiseura ti 28.9, 11.11. (kokous pidetään Kerkonkoskella)
Suonenjoen tiistaiseura alkaa su 2.11., liturgian jälkeen, 18.11., 2.12. klo 13

YHTEYSTIEDOT

RAUTALAMMIN
ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
Nikolaoksentie 1
77700 RAUTALAMPI
p. ja fax 0206100320
s-posti rautalampi@ort.fi
www.ort.fi/rautalampi

KRISTUKSEN KIRKASTUMISEN
KIRKKO
Herralantie 120
77600 SUONENJOKI
Isännöitsijä Onni Laakso p. 0400 361 831

Kirkkoherra Bogdan Grosu p. 0206100321
Kanttori Oili Mäkirinta p. 0206100322
virkatodistukset ja väestörekisteriasiat p. 0206100300
Virasto avoinna ti ja to 9-12

YLIENKELI MIKAELIN
TŠASOUNA
Mihailantie 8
71570 SYVÄNNIEMI
Isännöitsijä Tuomo Tuovinen p. 050 374 4212

PYHÄN NIKOLAOKSEN KIRKKO
Nikolaoksen tie 1/A
77700 RAUTALAMPI
Isännöitsijä Jaakko Vainio p. 050 400 8323

PROFEETTA ELIAN TŠASOUNA
Kirkkotie 9
72210 TERVO
Isännöitsijä Juhani Tähtivaara p. 040 579 4875

PYHÄN JOHANNES KASTAJAN
SYNTYMÄN TŠASOUNA
Koulutie 6
72300 VESANTO
Isännöitsijä Faina Konttinen p. 040 844 9659

Jyväskylän seurakunta

Muukalaisena vieraalla maalla

JYVÄSKYLÄN
ORTODOKSIINEN
SEURAKUNTA
Rajakatu 39
40200 Jyväskylä
Puh. 0206 100 380
Fax. 0206 100 381
S-posti: jyvaskyla@ort.fi
Virasto avoinna ma-pe klo 9-12

JUMALANPALVELUKSET marras-joulukuu

Jyväskylän Ylösnousemuksen kirkko:

La 1.11. klo 10 kasteliturgia, klo 18 vigilia. Su 2.11. klo 10 liturgia. Ke 5.11. klo 18 ehtoopalvelus. La 8.11. klo 18 vigilia. Su 9.11. klo 10 liturgia. La 15.11. klo 18 vigilia. Su 16.11. klo 10 liturgia. Ke 19.11. klo 18 akatistos. To 20.11. klo 18 vigilia. Pe 21.11. klo 9 liturgia, N.Marian temppeliin käyminen. La 22.11. klo 18 vigilia. Su 23.11. klo 10 liturgia.
Ke 26.11. klo 18 ehtoopalvelus. La 29.11. klo 18 vigilia. Su 30.11. klo 10 liturgia. Ke 3.12. klo 18 panihida. Pe 5.12. klo 18 vigilia. La 6.12. klo 10 liturgia ja rukoushetki. La 6.12. klo 18 ehtoopalvelus. Su 7.12. klo 10 liturgia. La 13.12. klo 18 vigilia. Su 14.12. klo 10 liturgia.
Ke 17.12. klo 18 ehtoopalvelus. La 20.12. klo 18 vigilia. Su 21.12. klo 10 liturgia. Ke 24.12. klo 9 liturgia, klo 15 suuri ehtoopalvelus. To 25.12. klo 9 aamupalvelus ja liturgia. La 27.12. klo 18 vigilia. Su 28.12. klo 10 liturgia. Ke 31.12. klo 23 rukoushetki.

Karstulan Jumalansyntyttäjän syntymän tsasouna:

Su 2.11. klo 10 liturgia. La 29.11. klo 9 liturgia. La 20.12. klo 9 liturgia.

Lievestuoreen pyhän Nikolaoksen tsasouna:

La 15.11. klo 9.00 liturgia. La 6.12. klo 10 liturgia. Ke 24.12. klo 13.00 suuri ehtoopalvelus.

Saarijärven pt. Arseni Konevitsalaisen tsasouna:

La 22.11. klo 9 liturgia. Su 21.12. klo 10 liturgia. Ke 24.12. klo 14.00 suuri ehtoopalvelus.

Suolahden ylienkei Mikaelin tsasouna:

Pe 7.11. klo 17.30 vigilia, litania Karjalaan jääneiden paadella ja praasniekkajuhla ev.lut.seurakunnan salissa. La 8.11. klo 9.00 vedenpyhitys ja liturgia. Su 30.11. klo 10 liturgia. La 13.12. klo 9 liturgia. Pe 26.12. klo 10 liturgia.

Viitasaaren Kristuksen kirkastumisen tsasouna:

La 1.11. klo 10 liturgia, Karjalan valistajat. Su 16.11. klo 10 liturgia. Su 14.12. klo 10 liturgia. Ke 24.12. klo 12.00 suuri ehtoopalvelus.

Äänekosken Jumalansyntyttäjän kuolonuneen nukkumisen tsasouna:

Su 9.11. klo 10 liturgia. Su 7.12. klo 10 liturgia. Ke 24.12. klo 9 liturgia.

SUOJÄRVELÄISET

Torstaina vanha sali 27.11. kello 18.00 alkaen ”Suojärvi III”. Tutustumme Pitäjaseuran kirjahankeeseen.

Lauantaina juhlasali 13.12 kello 14.00 alkaen ”Joulumanteli” Puuroa ja laulua. lipun hinta 5 euroa. Toiveusintana Karjalan Kumbusil ja Yö Valamon retkikuvat.

KATEKUMEENIKURSSI

Kurssi on tarkoitettu ortodoksisen kirkon jäsenyydestä kiinnostuneille katekumeeneille eli ”opetettaville”.

SYKSY 2008

Klo 18 jumalanpalvelus kirkossa, sen jälkeen opetusta Juhlasalissa
1.10. Mitä on olla ortodoksi?
22.10. Kirkko lääkärinä: katumus ja sairaanhoito
5.11. Kirkko Jumalan kansana ja Jumalan huoneena
19.11. Kirkkovuosi
3.12. Kirkkovuoden suuret juhlat
17.12. Ortodoksin elämän alku: kaste ja mirhallavoitelu

Kurssista vastaavat isä Timo Mäkirinta ja TM Maria Takala-Roszczenko

Huom! Katekumeenikurssia täydentävä Ortodoksiakurssi alkaa vuoden 2009 alusta.

JYVÄSKYLÄN OOL:N SYKSY 2008

pe 7.11. stand up -komiikkaa

21.-23.11. OOL:n valtakunnallinen syystapahtuma Kuopiossa

su 14.12. kirkkokahvit

marras-joulukuussa keskusteluilta

Tervetuloa mukaan! Lisätietoja:
www.ort.fi/ool - Alaosastot - Jyväskylä
Minna Kovero (mijokove(at)jyu.fi)
Tuuli Lukkala (tulukka(at)jyu.fi)

Raamatussa kerrotaan monta tarinaa muukalaisista. Israelin kansan raskas elämä vieraiden kansojen keskellä heijastuu erityisesti psalmien kirjassa.

Myös kristityt olivat alunperin muukalaisia omassa yhteiskunnassaan. Ja muukalaisiahan olemme me kaikki tänäkin päivänä, tässä maailmassa – etsimässä tietä kotiin, Jumalan valtakuntaan.

Pari vuotta sitten valmistuneessa psalmien kirjan käännöksessä Septuagintan mukaan tuttu psalminjake ”Herra varjelee muukalaiset” oli saanut mielenkiintoisen uuden asun: ”Herra suojelee maahanmuuttajia” (Ps. 145/146).

Käännös tekee epämääräisestä muukalaisuudesta konkreettisen, tänä päivänä hyvin ajankohtaisen asian. Jos Jumala suojelee maahanmuuttajia, myös Jumalan kansa, Kirkko, on kutsuttu sitä tekemään.

Jokainen Kirkon jäsen voi tehdä osansa muukalaisen, lähimmäisensä, hyväksi.

Seurakunnassamme muukalaisten lämmin vastaanotto vaikuttaa onneksi olevan perinne. Ehkä evakkoseurakunnan henki elää täällä yhä ymmärryksenä, mitä on joutua kauas kotiseudultaan, vieraaseen ympäristöön.

Maahanmuuttajana Suomessa ei ole aina helppoa. Suomalaisille niin tärkeillä oman tilan ja yksityisyyden säilyttämisellä on myös kääntöpuolensa; suomalainen voi tuntua vaikeasti lähestyttävältä ja kylmältä.

Yksikin hymy, hyväksyvä ele, ystävällinen sana, voi auttaa maahanmuuttajaa tuntemaan olevansa edes puolittain kotona. Tässä mielessä maahanmuuttajatyö ei lähde Kirkon johtajista, vaan jokaisesta seurakuntalaisesta.

Osoittakaamme lähimmäisenrakkautta, ojentakaamme ystävän käsi, ja iloita-

kaamme siitä kulttuurien kirjosta, jota maahanmuuttajat seurakuntaamme tuovat!

Возлюбленные во Христе братья и сестры! Сердечно приглашаем Вас принимать участие в жизни православного прихода города Ювяскюля, в его богослужениях, событиях, курсах. Приходите, почувствуйте себя как дома!

Dear brothers and sisters in Christ! The Orthodox parish of Jyväskylä warmly welcomes you in the liturgical life and activities of the parish! Come, participate, make yourself at home in our Church!

isä Aleksander Roszczenko
II pappi

Православный приход г. Ювяскюля, осень 2008

Божественная Литургия на церковно-славянском, русском и финском языках

совершается в Воскресенской церкви (Rajakatu 39) в воскресенье 21.12.2008 в 10:00 ч. После Литургии приглашаем на кофе в приходском зале!

Хор «Воскресение» приглашает поющих и интересующихся древним пением православной церкви! регент Мария Такала-Рощенко, mtakala@cc.joensuu.fi, тел. 040-5235616

Воскресный кружок для детей в возрасте 3-12 лет по воскресеньям 9.11., 23.11., 7.12. в 10-11:30 ч. Детей вводят в церковь и на Св. Причастие в конце кружка.

Pirjo Härkönen, Nuorisotoimisto, pirjo.harkonen@ort.fi, тел. 0206 100 385.

Беседа о православии на русском языке с о. Александром продолжается в ноябре (смотрите новости на www.ort.fi/jyvaskyla)!

Возможность на исповедь, молебен, панихиду по условию со священником, о. Александром Рощенко тел. 0206 100 383

Добро пожаловать!

Seminaarilaiset vierailivat Jyväskylässä. He tutustuivat seurakunnan arkielämään, jumalanpalveluksiin ja tapasivat Jyväskylän ortodoksisia opiskelijoita.

Nuorisotoimisto tiedottaa!

Toimintakerho 3-6-vuotiaille

keskiviikkoisin klo 18-19.15

Luontokerho 7-12-vuotiaille

torstaisin 18-19.15

Ponomarikerho 6-vuotiaille ja sitä vanhemmille pojille keskiviikkoisin

klo 17.30-18.30

Päiväkerho 3-6-vuotiaille torstaisin

klo 10-12

Nuorten illat joka toinen tiistai klo

18-20

Sunnuntaikerho 3 vuotta täyttäneille lapsille joka toinen

sunnuntai klo 10 alkaen

Venäjänkielinen lasten kerho 3-

12-vuotiaille joka toinen sunnuntai

klo 10 alkaen

MUITA TAPAHTUMIA JA TIEDOTUKSIA

ONL:n perinteinen NUORTEN

PYHIINVAELLUS VALAMOON 14.-

16.11.2008

Ilmoittaudu Pirjolle ja lähde

mukaan!

NIKOLAOSJUHLA LAUANTAINA

6.12. klo 12.00.

Liturgian jälkeen seurakuntasalissa

puuro- ja kahvitarjoilu sekä

ohjelmaa. Tervetuloa!

Kerholaisten yhteinen JOULUINEN

ILTA torstaina 11.12. klo 18.00.

Syyskauden kerhotoiminta päättyy

viikolla 50, ja jatkuu jälleen ensi

vuonna ke 7.1. alkaen.

Katso myös takasivulta seuraavat

ilmoitukset:

Kuutosten PERHERETKI

Tampereelle 24.-25.1.2009

KRISTINOPPILEIRIT

Pyhäkankaalla kesällä 2009

LEIRINOHJAAJIA haetaan jälleen!

Jyväskylän seurakunnan Lapsi- ja nuorisotyöhön liittyvät tiedustelut: Pirjo Härkönen nuorisotoimienohjaaja Puh. 0206 100 385 pirjo.harkonen@ort.fi Katso myös seurakuntamme nettisivuilta www.ort.fi/Seurakunnat - Jyväskylä - Nuorisotoimisto.

Jatkokristinoppileiriläiset vauhdissa Pyhäkankaalla 12.-14.9.2008. (kuva: Pirjo Härkönen)

Valoa ja leikkiä Jyväskylästä

JYVÄSKYLÄN TIISTASEURA SYYSKAUDEN 2008 TAPAHTUMIA

8.11. klo 15 Isä Jarmo Hakkarainen: Erämaan isät

9.11. Isä Jarmo Hakkarainen puhuu aiheesta Erämaan isät tiistaiseuran järjestämällä kirkkokahveilla.

18.11. klo 18
Tiistaiseurailta. Isä Timon matkakertomus Athokselta. Matkakertomuksen lomassa lauletaan Vaeltajan laulukirjasta

Lähetystapahtuma ja tiistaiseuran järjestämät kirkkokahvit.
Lämpimästi tervetuloa kaikkiin tilaisuuksiin!

Tiistaiseuran johtokunta

Ylösousemuksen kirkko Jyväskylässä näyttää näin juhlalliselta iltavalaistuksessa (kuva oikealla: Aila Nieminen).

Isä Timo Mäkirinta pyhitti Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan uudet kerhotilat. Apuna Santeri Riissanen. (Kuvat yllä ja oik.: Aila Nieminen.)

Kuutosseurakuntien kristinoppileirit Pyhäkankaalla kesällä 2009

Pyhäkankaan leirikeskuksesta järjestetään ensi kesänä yhteensä kolme kristinoppileiriä.

Leirien ajankohdat ovat seuraavat:

1. kripari 6. – 13.6.
2. kripari 27.6. – 4.7. ja
3. kripari 11. – 18.7.

Leireille voidaan ottaa 28 leiriläistä/leiri, ja leiripaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Kristinoppileireille ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen kaikille kristinoppileireille tapahtuu puhelimitse sekä sähköpostitse Kuopion ortodoksisen seurakunnan Nuorisotoimistoon 31.1.2009 mennessä, puh. 0206 100 309 tai kuopio.kerhot@ort.fi. Muissa leireihin liittyvissä kysymyksissä voit ottaa yhteyttä myös omaan seurakuntaan.

Kesän 2009 leireille tarvitaan jälleen rohkeita, oma-aloitteisia ja innokkaita ohjaajia!

Kuutosseurakunnat järjestävät Pyhäkankaalla viisi (5) leiriä, joille tällä ilmoituksella haetaan aiemmin kristinoppileireille osallistuneita, lasten ja nuorten ohjaamisesta kiinnostuneita nuoria.

Leirien ajankohdat ovat seuraavat:

1. kripari 6. – 13.6.,
  2. kripari 27.6. – 4.7. ja
  3. kripari 11. – 18.7. sekä
- Lasten leiri 15. – 18.6. ja
Varhaisnuorten leiri 23. – 26.6.

Kirjoita siis vapaamuotoinen hakemus, jossa voit kertoa meille mm. seuraavista asioista:

- * nimesi ja ikäsi
- * yhteystietosi
- * harrastuksistasi,
- * mahdollisista koulutuksistasi sekä
- * harjoittelu-/työkokemuksistasi
- * mitä odotuksia Sinulla on leireihin liittyen ja
- * mille leireille toivot ensisijaisesti pääseväsi ohjaajaksi.

Lähetä hakemuksesi sähköpostilla tai kirjeitse allaoleviin osoitteisiin.

Hakemusten tulee olla perillä viimeistään maanantaina 2.2.2009.

Leiriohjaajavalinnat tehdään yhdessä kuutosseurakuntien nuorisotyöntekijöiden kanssa, ja valinnoista ilmoitetaan kaikille hakijoille.

Pirjo Härkönen nuorisotoimenohjaaja
Jyväskylän ortodoksinen seurakunta
Rajakatu 39
40200 JYVÄSKYLÄ
pirjo.harkonen@ort.fi
Puh. 0206 100 385

Salmi-Säätiön 60-vuotisjuhlan kunniaksi julkistettiin Kuopiossa säätiön kustantama Sanakirja suomi-karjala.

Karjalalla tarkoitetaan sitä kielimuotoa, jota ennen viime sotia puhuttiin Aunuksessa, Salmassa, Suistamolla ja osassa Suojärven pitäjää ja josta rajantakaiset karjalanpuhujat käyttävät nimitystä liivin kieli tai karjala. Myös nimityksiä aunus, aunuksenkarjala ja liivinkarjala käytetään molemmiin puolin rajaa.

Sanakirja syntyi kahden karjalaisen tutkijan, dos. Ljudmila Markianovan (Petroskoi) ja FT Raija Pyölin (Lahti) yhteistyönä.

Äiti Kristoduli toi syyskuun luennolla tuulahduksia Kreikasta, jossa Jumalansynnyttäjän esirukoukset koetaan erityisen tärkeinä.

Jumalanäiti, Kristuksen työtoveri

”Maria, hyvän tuoksen pyhä asunto” on Kirkon äiti, jos ajattelemme kirkkoa Kristuksen ruumiina. Maria oli myös apostolien innoittaja, totesi äiti Kristoduli luennossaan Kseniapiirissä.

Kseniapiirin luentosarja käsittelee Neitsyt Mariaa eri tavoin. Äiti Kristoduli toi syyskuun luennolla tuulahduksia Kreikasta, jossa Jumalansynnyttäjän esirukoukset koetaan erityisen tärkeinä.

Lokakuussa uskontotieteen dosentti Thomas McElwainin pitämässä luennossa esiin tulleet monet teoriat vahvistivat sen, minkä ortodoksit ja katoliset ovat aina tienset. Äiti-lapsi suhteen korostaminen on perusteltavissa, sillä se löytyy kaikkien uskontojen taustalta.

Uskontojen alkuperää ja uskonnollista kokemusta on pyritty selittämään monin eri teorioin.

- Jos lähtökohdaksi otetaan evoluutioteoria, äiti-lapsi -suhteen mukanaolo on välttämätöntä, kiteytti McElwain. Ainoa uskonnon alkuperää selittävä teoria, joka ei lähde äiti-lapsi suhteesta on kielellinen. Kieleen perustuvan teorian mukaan uskonnon olemassa olo on verrattavissa äidinkieleen.

Jumalansynnyttäjän asema vahvistettiin vuonna 431 Turkin alueella sijaitsevassa Efesoksen rauniokaupungissa. Ortodoksikirkolla ei ole virallista mariologiaa, muistuttaa äiti Kristoduli. Ortodoksit kuvaavat Jumalansynnyttäjän kahdessa asteessa.

Neitsyt Maria on toisaalta kontemplatiivinen, mietiskelevä, toisaalta hän toimii käytännöllisesti, kuten hänen toimintansa Kaanan häissä osoitti. Viinin loppuessa hän pyytää Poikaansa tekemään ihmeen, ”vaikka Hänen aikansa ei vielä ollut tullut”, kuten Kristus itse totesi. Viini oli hääjuhlista loppu ja asia piti korjata, ettei perhe joutuisi noloon valoon.

Ortodoksisesta näkökulmasta katsottuna Jumalanäiti on Kristuksen paras työtoveri, ei Hänen kilpailijansa.

- Äidin kunnioittamista Kristus ei pane pahakseen, Kristoduli sanoi. Neitsyt Marian kunnioitus on kasvanut kirkon sisällä. Hän on hoitanut hyvin tehtävänsä. Useat kirkon opettajat puhuvat hänestä kauniilla kielikuvilla, häntä verrataan muun muassa puutarhaan.

Jumalansynnyttäjän voimallisten esirukousten vuoksi on tapahtunut monia

ihmeitä. Kristoduli suosittelee kaikille ylikierroksilla käyville Jumalanäidin parantolaa. Hänen läheisyydessään astumme toisenlaiseen, rauhan ja levon ilmapiiriin. Ovatko ihmeet vain herkkäuskoisten mielikuvitusta, voisi agnostikko kysyä.

Thomas McElwainin uskontotieteen piirissä tehdyt havainnot tuovat Jumalanäidin parantavan sylin voimaan yhden selityksen. 1950 luvulla löydettiin oksitosiinihormoni, jolla lienee merkitystä ihmisen uskonnollisessa kokemuksessa.

Oksitosiinin tuotanto lisääntyy muun muassa synnytystilanteessa, lasta imetetäessä ja sukupuolivietissä. Sitä erittyi sekä miehillä että naisilla. McElwainin mukaan erityisesti imettävä Theotokos - ikoni on kuva tämän hormonin tuottamisesta ja siinä on syy ikonin voimaan.

Ikonin läheisyydessä oleminen vähentää ahdistusta, edesauttaa anteliaisuutta ja sillä on positiivinen vaikutus autismiin, oireyhtymään, jonka taustalla on oksitosiinihormonin puute. Pyhän Hengen toimintaa emme tietysti voi unohtaa, mutta sen vaikutukseen uskontotiede ei ota kantaa.

Neitsyt Marian rukousten voimasta tapahtuneet ihmeet kytkettyinä ”tieteelliseen selitykseen” saivat aikaan vilkkaan keskustelun. Nykyihmisille on tärkeää saada tieteellinen vahvistus kaikelle.

- Tiedemies ei voi koskaan koskettaa uskonnon ydintä, muistutti McElwain.

Jumalansynnyttäjää ei ole vain katolisten ja ortodoksien omaisuutta muistutti äiti Kristoduli omassa luennossaan. Eripuolelta Suomea löytyy lukuisia kansanrunoja, joissa mainitaan Neitsyt Maria emon.

- Koska maailma on kovaa suorittamista, Neitsyt Mariaa tarvitaan taas, totesi Kristoduli luentonsa lopuksi.

Radio ja tv

YLE Radio 1 -kanavalla su klo 11-12

Su 2.11. Liturgia, Lahti, Pyhän Kolminaisuuden kirkko
su 16.11. Liturgia, Kajaani, Kristuksen kirkastumisen kirkko
su 30.11. Liturgia, Helsinki, Uspenskin katedraali
la 6.12. Liturgia, Kuopio, Pyhän Nikolaoksen katedraali
su 14.12. Liturgia, Taipaaleen srk, Jumalanäidin Tihvinän ikonin kirkko, Viinijärvi

Aamuhartaudet joka kolmas lauantai YLE Radio 1 klo 6.15 ja 7.50

15.11. Metropoliitta Panteleimon, Oulu
13.12. Kirkkoherra Markku Toivanen, Tampere

Iltahartaudet joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1-kanavalla kello 18.50

18.11. Munkki diakoni Serafim, Espoo
16.12. Arkkkipiispa Leo, Kuopio

Kirkko jouluna radiossa:

ke 24.12.

klo 18.00-18.40 Ortodoksinen jouluaaton rukoushetki
Oulu, Pyhän Kolminaisuuden katedraali

to 25.12.

klo 08.00-09.00 Joulupäivän liturgia Helsinki, Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko, Tapiola

Julkaisija: Iisalmen, Jyväskylän, Kuopio, Mikkelin, Rautalammin ja Varkauden ortodoksiset seurakunnat.

Päätoimittaja:

Pia Valkonen p.050 5511 611
pia.valkonen@ort.fi
Juhani Ahontie 5 c
73100 LAPINLAHTI

Toimituskunta:

Isä Elias Huurinainen, Iisalmi
p. 0500 271 163
elias.huurinainen@ort.fi

Pirjo Härkönen, Jyväskylä
p. 0206 100 385
pirjo.harkonen@ort.fi

Bogdan Grosu, Rautalampi
p. 0500 371 057
bogdan.grosu@ort.fi

Leena Orro, Mikkelin
p. 050 530 5523
leena.orro@surffi.fi

Mikko Kärki, Kuopio
p. 020 6100 302
mikko.karki@ort.fi

Martti Päivinen, Varkaus
p. 050 5992 692
varkaus@ort.fi

Vie lehteen tarkoittamasi aineisto seurakuntasi virastoon. Joululehti ilmestyy viikolla 51. Sen aineistopäivä on 2.12.2008 Seurakuntien yhteystiedot osoitteessa www.ort.fi, josta klikataan ensin kirkko palvelee ja sen jälkeen seurakunnat. Yhteystiedot löytyvät myös Soleasta seurakunnan sivuilta. **Ilmoitushinta:** 35 senttiä + alv./ppm. **Tilaus:** 10 euroa/vuosi. Lehti tulee seurakunnan jäsenille maksutta ja se on luettavissa internetissä osoitteessa www.ortodoksi.net.

Paino: Kiuruveden Sanomalehti Oy: Kisapaino, Hovinpelto 3, 74700 Kiuruvesi tai PL 69, 74701 Kiuruvesi, Puh. (017) 770 7700, Fax (017) 770 7770